

L'ESTREL

de Mallorca

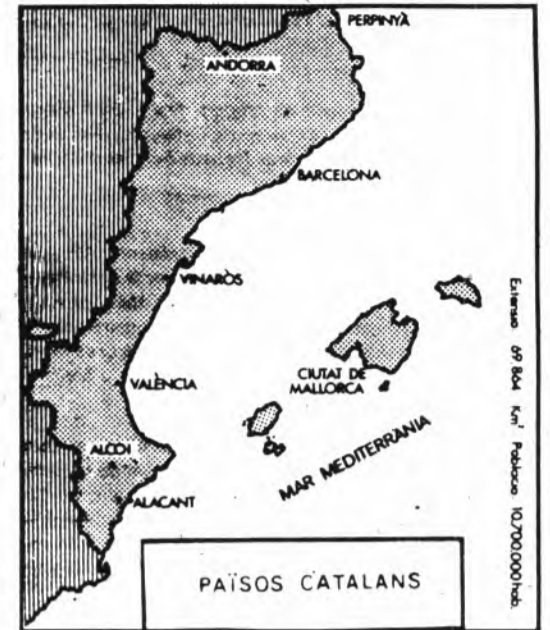
ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIV. NÚMERO 308

1er DE FEBRER DE 1995

PREU: 200 PTS

En Xavier Llorenç i na Dorisa Lairos regenten el restaurant vegetarià S'Alfabeguera, que està a la partió entre Santa Catalina i Son Armadans. Ofereixen les cremes de verdures, els advocats gratinats, albergínies o tomàtiques farcides i fins a setanta plats diferents. Aquest restaurant funciona a base de menús que valen 975 ptes.

En Lluís Abraham és el fill de l'amo del restaurant Marquès, al carrer del Marquès de la Sènia, de Ciutat. Recomanava les sopes mallorquines, els canalons, el frit mallorquí i l'anfós a la mallorquina. Ens diu que a la carta s'hi menja per unes 1.500 ptes. El menú en val 800.

En Jacinto Esteban és l'amo del restaurant Casa Jacinto, a Gènova. Un establiment especialitzat en les carns a la graella. També fan les sopes mallorquines, l'arròs brut i la porcella rostida. Un lloc on a la carta es menja per una mitjana de 2.500 ptes.

ERIK BECH

A la seva casa de Sant Agustí, amb la seva dona Antònia Valleriola hem trobat n'Erik Bech, pintor danès afincat a Mallorca des de fa 17 anys. N'Erik ha exposat a Sùecia i a Mallorca.

De les exposicions de Mallorca remarcarem que va participar a la V Mostra d'arts plàtiques organitzada pel Club Cultural de Sa Pobla l'any 1981, al Primer Concurs de la vila d'Andratx l'any 1984, a la IX Mostra d'Arts Plàstiques del Museu d'Art Contemporani de Sa Pobla l'any 1985, al Cercle de Belles Arts 1986, a la Galeria d'Art Caoba l'any 1985. Ha fet una exposició al Casino de Mallorca l'any 1987, una exposició Premis Pi l'any 1986, exposició a s'Escorxador Centre Cultural l'any 1992 i la darrera exposició a l'Elite Club el 1993.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de son Armadans, el Terreno, Cala Major, Sant Agustí i cas Català. Si vos ha agradat, telefonau al **26 50 05** i el vos enviarem cada 15 dies.

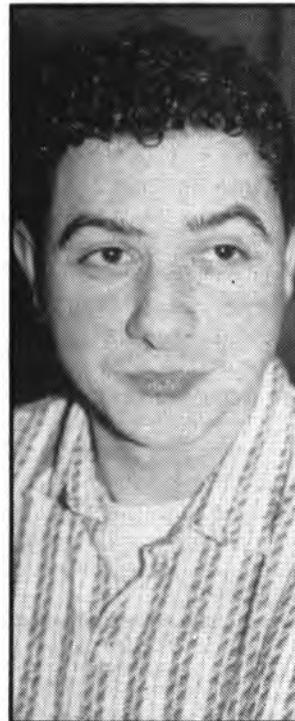
Na Carme Roura i el seu fill Joan Arboix. La mare regenta el restaurant i el fill és el guia de les Coves de Gènova. Unes coves dignes de visitar, amb les seves estalactites i estalagmites. Na Carme ens diu que, ara i durant tres mesos, servirà la típica calçotada. També ofereix el bacallà amb espinacs i all i oli, l'espalla de xot al forn, les anxoves de l'escala i la cassola de rap i marisc. Fa menús a 1.500 pessetes, a la carta costa un poc més.

El matrimoni Gipert-Blasco regenta el restaurant Can Jordi, de Can Barberà. La paella, les graellades i el peix fresc són l'especialitat de la casa. Fan menú a 850 ptes.

N'Antoni Gomila és l'encarregat del Restaurant Taiti de Cala Major. El rab amb salsa de cranca, la costella d'Avila i l'espalla de xot a la mallorquina són l'especialitat de la casa. A la carta se menja per unes 2.500 ptes. El menú en val 1.000.

En Miquel Perelló és l'amo del restaurant Linea-Café de Son Armadans. Despatxa menús a 850 ptes.

XAFARDERIES

• En **Jaume Simonet** ha obert una botiga a Gènova. Una botiga on es venen fruites i verdures, xarcuteria i peix. De fet, és l'única peixeteria del poble.

• En Canyelles ha promès un càrrec a una conselleria del Govern Balear al **batle de Manacor** a canvi que renunciï a encapçalar la candidatura del PP a les pròximes eleccions municipals. El batle de Manacor se'n pot dur un bon ensurt si en Canyelles no treu majoria absoluta i passa a l'oposició. Perquè l'oposició no dona càrrecs ni forma govern.

• Perquè aquesta gent no respecta ni el rei d'Espanya. Just davant cal rei, a **Marivent**, els germans Canyelles hi tenen l'Hotel Ayamans, des de fa molts d'anys niu de rates i habitacle de drogaaddictes. A altres llocs de Mallorca, això tindria una excusa, però davant cal rei no en té.

• Davant **cal rei** hi ha unes quantes botigues: a una hi lloguen bicicletes, a altres hi venen regals i *souvenirs*, hi ha un mini-mercat, una hamburgueseria i una papereria. Quan el rei és a Mallorca, envia els guardes reials a comprar la premsa a la papereria de davant palau, una papereria de la distribuïdora Rotger, al minimercat, la madona es queixa que la reial família no hi va a comprar. Na Maria Llobera, que és la madona de la botiga de regals, ens diu que la reina a vegades hi ha anat a comprar qualche coseta i que moltes vegades els guardes reials lloguen bicicletes per a la reial família. Ens contà na Maria Llobera que, a l'estiu, les botigues estan ben guardades amb guardes per tot arreu, però a l'hivern no n'hi ha cap ni un per defora. A dins el palau hi ha uns posaders que se'n cuiden, també hi entren i surten jardiniers i picapedrers per al manteniment del palau, i guardes civils que el guarden de dia i de nit.

• N'**Antoni Martiàñez**, de Portocristo, ens envia un fax que diu així: "Senyor Cerdó, com així no diu res? Ara estic ben endarrer de llegir el seu article «alabança infinita» que va comprometre's a fer. Vejam quins elogis farà servir per celebrar la incorporació de cinc-cents mots característics de les nostres illes al *Fabra*. Haurem d'esperar gaire? O serà que està entre l'espasa i la paret i no sap per on ha d'investir? No veu que, si no ho fa, farà el paper de returadet? Au, venga, que esperam les seves alabances."

• Els mallorquins hem de lluitar en contra de la destrucció subtil però continuada que s'està realitzant

amb l'excusa de la **diversitat cultural**. Entenem que les persones vingudes de fora no vulguin perdre el seu origen, però si no fan l'esforç d'integrar-se no fan res a ca nostra. També hem de rebutjar que la gent forana s'aferrí als seus orígens si intenten construir una societat a part de la mallorquina. Sense cap dubte, totes les expressions foranes són ben rebudes si vénen a mostrar-nos la diversitat mundial, però no les podem acceptar si volen imposar-les i substituir la cultura pròpia del nostre país.

• Aquestes festes de Nadal vàrem poder veure per un dels canals mallorquins de televisió una bona pel·lícula titulada "**Lo bon rei**". Tracta de les vicissituds dels darrers temps del regnat del rei Jaume II de Mallorca, el fundador de nombroses viles mallorquines. El director d'aquesta bona pel·lícula de tema històric és un pollencí de nom Pere March, el qual ha realitzat altres pel·lícules de curt metratge, algunes d'elles també de tema històric. És bo que les televisions locals passin pel·lícules realitzades o ambientades a Mallorca, per així ajudar a desenvolupar un inexistent, ara per ara,

cinema mallorquí, d'autors o temes mallorquins. Esperem que aquesta iniciativa segueixi endavant i els que ho vulguin puguin fer pel·lícules i tots puguem tenir la possibilitat de mirar-les.

* La crisi econòmica s'ha acabat a Mallorca. Una prova més d'això és la **secció de contactes** d'aquests periòdics, on podeu llegir quantitat ofertes d'homes alts, forts i plantosos, amb grans ingressos econòmics, empreses amb grans beneficis, pisos i xalets de cine. Les dones poden triar i remenar i si l'home actual no els ho fa bé, el poden canviar amb molta facilitat. Això és xauxa senyores.

* Els comerciants del **carrer de sant Matgí**, a la barriada del Jonquet, es queixen de la mala imatge que la gent té de la barriada. Aquí, diuen, no hi ha més estirades i robatoris que a altres barriades de Ciutat. La policia municipal té cura de la barriada i s'enduu els traficants de droga a la presó, encara que els jutges els amollen massa prest. La veritat és que és una barriada tranquil·la on la gent viu bé i sense por d'anar pel carrer, afirmen els veïns i comerciants.

Carta d'un fill a tots els pares del món

No em donis tot el que et demani. De vegades només deman per veure què puc aconseguir.

No m'alcis la veu. Et respecte menys quan ho fas, i m'ensenyes a fer-ho a mi també, i jo no vull fer-ho. No em donis sempre ordres. Si en lloc de d'ordres em demanares de vegades les coses, jo ho faria més depressa i més a gust.

Compleix les promeses, bones o roïnes. Si em promets un premi, dona-me'l: però també un càstig.

No em comparis amb ningú, especialment amb el meu germà o germana. Si tu em fas lluir millor que els altres, algú patirà; i si em fas lluir pitjor que els altres, seré jo qui patiré.

No canviïs d'opinió tan sovint sobre les coses que haig de fer; decideix-te i manté la decisió.

Deixa'm valdre'm per mi mateix. Si tu ho fas tot per mi, jo no podré aprendre mai.

No diguis cap mentida davant de mi, ni em demanis que en diga per tu, encara que siga per treure't d'un compromís. Em fas sentir malament i perdre la fe en les coses que dius.

Quan estiguis equivocacat en alguna cosa, si ho admets creixerà l'opinió que jo tenc de tu. I m'ensenyaràs a admetre els meus errors.

Quan et conti un problema meu, no em diguis "no tenc temps per a favades", o "això no té importància". Mira de comprendre'm i ajudar-me. I estima'm i digues-m'ho. A mi, m'agrada sentir-t'ho dir, encara que tu creguis que no cal dir-m'ho.

Tracta'm amb la mateixa amabilitat i cordialitat amb que tractes els teus amics; encara que som família també podem ésser amics.

No em diguis que faci una cosa que tu no fas. Jo aprendré i faré les coses que tu fas, encara que no ho digui; però no faré mai el que tu dius i no fas.

Ensenya'm a estimar i conèixer Déu. No importa si al col·legi ho ensenyen o no; perquè és perdre el temps si tu no coneixes ni estimes Déu.

Normes per fer dels fills uns delinqüents

1. Donau-li des de la infantesa tot el que vulgui: així arribarà a major convençut que el món sencer li ho deu tot.

2. Si fa dolenties, o si fa el borinot, rieu: així creurà que és molt graciós.

3. No li doneu cap formació espiritual: quan serà major d'edat, ja l'escollirà ell!

4. No li digueu mai "això està malament". Podria crear-se complexos de culpabilitat, i més tard quan, per exemple, serà arrestat pel robatori d'un cotxe, estarà convençut que és la societat que el persegueix.

5. Arreplegau tot el que ell tira pel terra: així és convencerà que tots els altres estan al seu servei.

6. Deixeu-li llegir de tot. Desinfecteu els seus plats i gots, però deixeu que el seu esperit es recreï en qualsevol brutícia.

7. Discutiu sempre davant d'ell: quan la vostra família estigui destrossada, ell no se n'adonarà.

8. Deixau-li tots els doblers que vulgui, de manera que no sospiti que per poder disposar-ne cal treballar.

9. Que tots els seus desitjos siguin satisfets: menjar, beure, divertir-se, comoditat... Altrament en faríeu un frustrat!

10. Donau-li sempre la raó: els professors, la gent, la llei, sempre volen el mal per aquell pobre al·lot...

11. Quan serà un desastre, dieu que mai no heu pogut fer res per ell.

12. Us heu preparat una vida de dolors, i segurament la tindreu.

Necessitam promotors i promotores de l'ESTEL als diferents pobles i ciutats de Mallorca i de la resta dels Països Catalans. Telefonau al 971 - 26 50 05

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastre i Font, Mateu Sastre i Joan, Joan Estades de Montcaire i Bisbal, Climent Garau i Salvà, Tomeu Martí i Florit, Miquel López i Crespí, Miquel Julià i Prohens, Joan Quetgles, Jordi Caldentei, Jaume Tallaferró, Encarna Parreño. Depòsit Legal: PM-473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfon, contestador, fax: 26 99 41. Telèfon, contestador: 26 50 05.

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

Homenatge al mestre Pau Casals

20è aniversari de la seva mort

El mestre Pau Casals va néixer a la vila del Vendrell l'any 1876 i morí el 22 d'octubre del 1973 a Puerto Rico. El mestre Pau Casals va donar a conèixer

Som una noció

Si compar les exaltacions verbals nacionalistes de molts compatriotes amb la realitat nacional que de debò ens envolta, m'adon —amb tristesa, és clar— que, per molts, els Països Catalans, en conjunt, i el Principat en particular, encara només som una noció, una idea abstracta, vaga, sense gaire entitat ni política ni social ni cultural.

Quan veig que membres del meu govern parlen "del govern" i no es refereixen a ells mateixos sinó al "govern espanyol", m'adon que som una noció.

Quan veig que la televisió nacional busca sempre la notícia més important a Espanya per encapçalar els seus telenotícies, m'adon que som una noció.

Quan veig que hi ha mobilització i alegria diplomàtica per treure de la presó de Tailàndia una ciutadana espanyola que traficava amb droga, però que els parlaments i els governs dels Països Catalans amb prou feines piulen, tot i que tenen en presó preventiva una colla de joves independentistes, als quals no s'ha pogut comprovar cap delictes, m'adon que som una noció.

Quan veig que després d'anys i panys de negociació i paciència potser arribarem a tenir un sistema policial que s'assemblarà una mica al del País Basc i un sistema fiscal que no s'hi assemblarà gens, m'adon que som una noció.

Quan veig que ens cau la bava si podem brandar una senyera i sentir una paraula del rei en català, encara que el nostres parlaments siguin de tercera i que les seves minses lleis puguin ésser anul·lades des de fora, m'adon que som una noció.

Quan veig quina llengua s'usa, i com s'usa la nostra, als mitjans de comunicació nacionals, m'adon que som una noció.

Quan veig tants nacionalistes que fan negocis, discursos, contractes i estudis en castellà, m'adon que som una noció.

Quan veig que estam tant i tant preocupats perquè els altres ens estimin i nosaltres ens tenim en tan poca estima que som capaços de ballar qualsevol ball que toquin, m'adon que som una noció.

Sí, quan veig que hem de demanar perdó contínuament per ésser qui som, m'adon que som una noció. Si fóssim de debò una nació, no demanaríem perdó, sinó que exigiríem respecte i exerciríem la sobirania. **Josep Maria Terricabres**

al món la seva música i la seva catalanitat. Com ell deia "les úniques armes de què dispòs són la batuta i el violoncel; no són gaire mortíferes, però no en tinc d'altres". Músic de gran vàlua reconeguda internacionalment, com també ha estat reconeguda la seva actitud, el seu testimoniatge i la seva catalanitat. Parlar del mestre Pau Casals és parlar d'un músic català universal.

L'any 1966 se celebrà el famós concert a la seu de la Nacions Unides, on sonà "El cant dels Ocells", vetada per la dictadura franquista a la nostra terra. El dia 24 d'octubre de 1971 l'ONU li concedí la Medalla de la Pau. El mestre Pau Casals pronuncià les següents paraules:

"Jo sóc català, i Catalunya és la nació més gran del món.

"Aquest és l'honor més gran que he rebut a la meua vida. La pau ha estat sempre la meua gran preocupació. Ja en la meua infantesa vaig aprendre a estimar-la. La meua mare —una dona excepcional, genial— quan jo era nou, ja em parlava de la pau, perquè en aquell temps també hi havia moltes guerres. A més, sóc català. Catalunya va tenir el primer parlament democràtic molt abans que Anglaterra. I fou al meu país on hi hagué les primeres nacions unides. En aquell temps —segle onzè— van reunir-se a Toluges —avui França— per parlar de pau, perquè els catalans d'aquell temps ja estaven contra la guerra. Per això les Nacions Unides, que treballen únicament per l'ideal de pau, estan en el meu cor, perquè tot allò referent a la pau hi va directament.

"Fa molts d'anys que no toco el violoncel en públic, però crec que he de fer-ho en aquesta ocasió. Vaig a tocar la melodia del folclore català: "El cant dels ocells", que neix en l'ànima del meu poble: Catalunya."

Pau Casals, amb el seu violoncel, va haver d'escapar de les tropes franquistes a través dels Pirineus, entrà a França com un refugiat més, però el violoncel·lista del Vendrell passà a l'acció.

Es convertí en el líder carismàtic de l'exili català al sud de França i lluità per ajudar els seus compatriotes. No va voler tocar en cap país que tingués relació amb el règim franquista, no va voler tornar a Catalunya mentre hi hagués dictadura. Els diners recaptats als seus concerts, els destinava a l'ajuda dels exiliats catalans. Els diaris francesos solien usar la imatge del mestre com un violoncel·lista que empaitava Franco per les muntanyes del Pirineu. Quan Pau Casals pujava ben amunt del Pirineu i alçava el seu arquet, Franco aniria a l'altre costat d'Espanya i ell sol alliberaria Catalunya.

El mestre Pau Casals va morir a Puerto Rico, amb el seu violoncel, en una casa tota plena de records de la seva terra. Com ell mateix deia: "Em moriré d'enyo-rança de la meua terra".

ABC: «El espíritu nacional»

Tots sabem l'odi que tenen els espanyols vers Catalunya, tots sabem la tendència política d'alguns mitjans de comunicació des de Madrid. La victòria dels socialistes (que no s'esperaven) encara ha fet incrementar més la descarada tendència extremista espanyola i dretana de pamflets com l'ABC, *Tiempo*, o cadenes de ràdio barates com la COPE, amb les seves tertúlies anticatalanes. Darrerament els titulars del fastigós diari madrileny ABC no tenen aturall: "La sangre del espíritu nacional", "Igual que Franco pero al revés", "El 91% de los colegios públicos no recibe clases en castellano", o "Felipe González, responsable que no se cumpla la Constitución en Cataluña en la enseñanza del castellano". Tots aquests fets fan que "el espíritu nacional" augmenti, l'odi ver Catalunya pugi, també a la nostra pròpia terra.

L'ABC, diari aliat amb la dreta espanyola i el Partido Popular, no ha paït la victòria dels socialistes. Durant la campanya electoral feien càbales perquè Convergència i Unió pactàs amb els populars i així acabar amb "la España roja". Però els trets han anat al revés. Pujol i companyia pacten amb els socialistes, i Catalunya ho paga. Aquest fet ha estat determinant per al començament de tota la campanya anticatalana que estan fent els mitjans de comunicació abans esmentats, sense oblidar-nos d'altres. Però aquestes campanyes orquestrades han arribat també a la nostra terra. La suposada immersió lingüística n'és la primera de varies que de ben segur en sortiran. Per Tarragona hi ha pintades anticatalanes "Lucha contra la dictadura roja catalana", "Nacionalismo es fascio", que fan que el clima sigui a nivell polític una mica tens. A nivell ciutadà molesta, però un cop més els catalans ho permetem i no fem res per impedir-ho.

ABC ha utilitzat el millor mètode d'intoxicació vers els seus lectors a Catalunya, i alimenten "la sangre del espíritu nacional" a l'Estat espanyol. L'Espanya socialista, de moment, l'estam pagant els catalans, com si a nosaltres ens importàs realment això. Aquells que prefereixen una "España roja antes que rota", aquells que defensaven Pujol en el cas Banca Catalana, aquells mitjans de comunicació anticatalans, tots aquells que a Catalunya llegeixen i es passen amb l'ABC sota el braç, tots aquests, ara per ara, són els instigadors i enemics de la nostra terra. Anem a per ells! **Estat Català**

Nota de la redacció: Per Santa Catalina, Son Pisà i Son Armadans, tots els quioscos tenen l'ABC, l'Avui i, molts, l'ESTEL de Mallorca. Una zona de Ciutat, aquesta, on la gent s'interessa per la premsa catalana i per la premsa espanyola, però més per l'espanyola, malauradament.

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos
Tlf.: 20 73 62 (5 línees)
Fax 20 40 29
07003 Ciutat de Mallorca

TENNIS

SON RIGO

Tennis	Squash
Futbol-sala	Volei
Hàndbol	Mini golf
Petanca	Tennis Taula
Cir. Footing	Gimnàs
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66	
Sometimes - Palma de Mallorca	

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Homenatge a l'abat Escarré

25è aniversari de la seva mort

L'abat Francesc Escarré i Jané, junt amb l'arquebisbe Vidal i Barraquer, van ésser un punt important en la lluita de l'església per aconseguir la independència davant el poder. L'abat Escarré, nascut el 15 d'abril de 1908 a l'Arboç (Baix Penedès), va agafar la responsabilitat moral de denunciar públicament la situació catalana oprimida pel règim franquista, i es va haver d'exiliar per defensar la cultura i l'església catalana en temps de la dictadura.

El 14 de novembre de 1963, al diari francès *Le Monde*, l'abat, entre altres, coses denunciava "allà on no hi ha llibertat autèntica no hi ha justícia", "el poble ha de poder escollir el seu govern", "el règim posa traves al desenvolupament de la cultura catalana", "no hem viscut 25 anys de pau sinó 25 anys de victòria". L'abat sabia que les seves paraules aixecarien reaccions contràries, malgrat això les va dir. El 16 de novembre, el llavors batle d'Arboç va trencar les plaques del carrer dedicat a l'abat, l'endemà serien restituïdes. A la porta de la casa de l'abat Escarré aparegueren pintades que el titllaven de "traïdor" i afegien "viva la unidad nacional". Fins i tot l'abat va sentir crítiques del president a l'exili, Josep Tarradellas (?). Les conseqüències més greus que va patir l'abat foren l'exili a Itàlia el 17 de març de 1965.

L'abat Escarré caigué malalt i gràcies a l'abat de Montserrat, Cassià Just, va poder retornar a Catalunya després que el governador de Barcelona ho consultàs a Madrid. El 15 d'octubre de 1968 Escarré va arribar a Barcelona, amb el temps just per morir a la seva estimada terra, cosa que es produí cinc dies més tard.

Actualment, a la seva vila nadiua de l'Arboç, hi ha esculpit en pedra de la muntanya santa de Montserrat un monument, que com els altres ens ha de servir per a les futures generacions de patriotes de punt de mira i lloança per a tots aquells que defensaren la nació catalana en moments molt difícils.

Cal retornar a Macià

Cal retornar a Macià. Aquest ha d'ésser el nostre cavall de batalla. Aquesta ha d'ésser la nostra estratègia política. I retornar a Macià vol dir recuperar el seu esperit de catalanitat integral, de fidelitat absoluta a la nostra pàtria. Vol dir posar Catalunya per damunt de qualsevol ideologia: I encara més: fer de Catalunya l'única ideologia.

Hem de tornar a posar de moda les frases de Macià, que eren tota una declaració de principis: "Catalunya pels catalans!". "Espanya és la nostra enemiga", "Catalans, Catalunya!" (el més breu i millor discurs que s'hagi fet mai a la nostra Terra, doncs només amb dues paraules el nostre gran patrici va provocar una gran exaltació patriòtica col·lectiva).

I tot això, avui per avui, amb el guiatge simbòlic del nostre cabdill Francesc Macià, vol dir continuar la seva lluita i fer realitat el seu somni de República Catalana. Vol dir concentrar tota la nostra energia en un sol objectiu: la independència total de Catalunya, dels Països Catalans.

Però quina classe d'independentisme ha d'ésser el qui resulti triomfant a l'hora de guanyar l'aprovació del poble català? Doncs senzillament no pot ésser altre que el que, tot retornant a Macià, agafi la torxa dels Jaume, comte d'Urgell, Joan Fiveller, Joan de Serrallonga, Pau Clarís, Josep de Trinxeria, Bac de Roda, General Moragues, mossèn Jacint Verdaguer, Francesc Macià, Germans Badia i Josep Maria Batista i Roca, infontent-hi a la vegada la futuritat i la modernor adients, per estar en consonància amb el segle XXI.

La nostra història

Els precedents i el desenvolupament de l'independentisme català

Al gener de 1930 Francesc Macià tornà a Barcelona. Macià aleshores era l'home polític més popular de Catalunya, havia esdevingut un mite, un home carismàtic, pel seu idealisme i per la seva irreductible defensa dels drets de Catalunya.

Era aleshores ja l'Avi, el cabdill de l'Estel Solitari d'Estat Català.

Mentrestant, a Catalunya els nuclis separatistes (després anomenats independentistes) intentaven organitzar-se i actuar. És evident que l'agitació de les comunitats d'Amèrica els van animar, el doctor Xalarber (mort al 1922), Manuel Cardona, Manuel Pagès, creaven petits grups entrenats militarment: els Escamots.

S'havia fundat també la Societat d'Estudis Militars Catalans, fundada per Baltà i gent d'Acció Catalana, Ventura Gassol i gent d'Estat Català, varen crear una suborganització d'acció militar anomenada *Bandera Negra*, que van fer el ja famós i anomenat *Complot del Garraf* (acció armada contra el tren on viatjava el rei espanyol Alfons).

A Santiago de Cuba es publicà, el juny de 1921, la revista separatista *Nació Catalana*, i a Guantánamo, *Prou*, a Mendoza (Argentina), neix Nosaltes sols i altres grups a Bahía Blanca, La Plata, Paraná, Rosario i Bons Aires.

L'inspirador dels Minyons de Muntanya i prohoms de l'excursionisme, Josep M. Batista i Roca, havia col·laborat activament amb Estat Català durant la dictadura de Primo de Rivera, i a l'abril del 1930 va crear *Palestra* (moviment de joves nacionalistes), a les quals donarà educació cultural i esportiva. Varen tenir forta implantació a tots els Països Catalans, a Mallorca, al País Valencià i a moltes comarques de Catalunya, formant els joves catalans i treballant amb la gent d'Estat Català per implantar un nou nacionalisme amb un esperit ferm i una voluntat combativa.

Per altra part, Daniel Cardona, l'escriptor de La

Batalla, creava al Principat Nosaltes sols traduint al català el *Sinn Féin*, irlandès nacionalista de l'època, en els anys vint tant popularitzat a la nostra terra.

És evident que Batista i Cardona aspiraven a realitzar la independència mitjançant unes organitzacions patriòtiques i de masses que no refusaven l'ús de la força militar i que volien prescindir de la participació electoral de començaments del 1931.

Aquests grups estigueren la primavera i l'estiu interessats en l'elaboració de l'Estatut de Núria (tot i que Nosaltes sols el rebutjà des del primer moment perquè no pressuposava la independència); Massó i Llorens, pel seu costat, reclamà la creació d'un partit nacionalista, molt proper a les tesis d'Estat Català, i agrupà diferents elements d'Estat Català, Nosaltes Sols i Unió Catalanista, per convocar una Conferència Nacional Catalana, de la qual sortí una plataforma anomenada Partit Nacionalista Català (març del 1932), els homes de més relleu d'aquest partit foren Josep M. Xammar, L. Massons, J. Casals, Soler Damians i Francesc M. Masfreda.

Els Escamots, Nosaltes Sols, Unió Catalanista, Palestra, Acció Catalana, Bandera Negra; tots lluitaven per uns ideals fermes i catalans: per la creació d'un Estat Català, lliure i sobirà.

Per a pregar a Déu, tots els catalans conscients

Deixau-me dur la Creu Vostra per Catalunya tota, Déu meu!
Que l'hora de la veritat és arribada i les angoixes i penes del sacrifici poden començar a ésser enteses per les estimades companyones i companys. Tanmateix, Tu, Senyor, pren-nos d'entre la gent que ja s'hi ofrena; n'hi ha molts, de lluny, encara menys de preparats, tot i que ansiosos, ells hi són, qui sap si a mort; que cal que vetlem, per tot Catalunya. Deixau-me dur la Creu Vostra per tots els Països Catalans, mon Déu! Els meus afers en aquest món al capdavant són secundaris, i, poques o moltes les llàgrimes que per mi cauran, que reguen el nostre camí devers Tu. A qui pertoquei, Senyor, guarda'l per als seus éssers estimats: el germà, l'amic, la mare, cada valent, que Tu l'il·luminis, que la causa de la justícia no hagi de morir mai a la terra del desig del cor nostre. Deixau-me dur la Creu Vostra, per tot Catalunya, Senyor! per Catalunya prec, feble, amb llàgrimes. Dels turons de Montserrat al Canigó, Lluc, Mariola i Penyalgosa, pels vells del front ennuvolat i el nen de tendra edat, per les esperances de llur futur: també per això!
Deixau-me dur la Creu Vostra per la nostra pàtria Senyor! contra les cadenes de la mentida i de l'opressió, per la causa de Ramon Llull.

En el seu programa han de quedar totalment trinxats tots els tòpics i guerres psicològiques que l'"imperi" ha fabricat i ha utilitzat secularment contra el poble català. Des de l'expressió més racista i plena d'odi que mai s'hagi encunyat en tot el món de "*perro catalán*", gestada pels cervells inquisitorials del *Consejo de Castilla* (avui *Consejo de Estado*), fins a la fal·làcia del "seny i la rauxa" infantada pel nefast Vicens Vives.

A la vegada, aquesta estratègia farà que el reconstituit Estat Català, com sempre, no porti cap "isme" d'importació, tal i com passa amb alguns independentistes que, duits per la millor bona fe, creuen que la independència ens vindrà de bracet amb el marxisme. Fet que provoca el desencís en el poble i obstaculitza la seva incorporació a la causa independentista. L'únic independentisme operant és el que no s'ha deixat enganyar mai per profetes forasters ni taumaturgs exòtics.

I tot això vol dir, precisament, retornar a Macià, al seu esperit. Al llibre *Retorn a Macià*, escrit pel seu lloctinent a Prats de Molló, Josep Carner-Ribalta, aquest ens diu: "Recomencem. Posem-nos sota el cabdillatge de Francesc Macià, en tant que força inspiradora. Ell, des de lluny, des d'un regne ideal, ens guiarà; ell, figuradament, actuarà de nou de capdavanter irreductible. Tot fent camí, ja sortirà el nostre home, el nostre líder efectiu, el nostre capitost capdavanter de la lluita. Estem segurs! No perdem la fe en nosaltres mateixos". **Antoni Gomis i Ollé**

Anys setanta: alguns aspectes de la lluita per la llibertat i el socialisme

Miquel Lòpez i Crespi

Detencions

L'any 1973 començava, a Mallorca, amb la detenció de dos membres del PCE: Claudio Bonilla Fernández i Antonio Luna Castellanos (defensats pels advocats Lluís Morell i Ignasi Ribes). La premsa burgesa informava: "Claudio Bonilla se adscribió al 'partido comunista' en agosto de 1971, teniendo frecuentes entrevistas con otros miembros de la citada facción. Antonio Luna se relacionaba especialmente con 'comisiones obreras', de cuyos fondos le fueron encontradas en su domicilio anotaciones de entradas y salidas, facturas de material propagandístico i clichés para multicopista, de contenido subversivo".

Un llibre segrestat pel Tribunal d'Ordre Públic franquista

Espitjat per les necessitats de la vida quotidiana, vaig començar a treballar a la Llibreria Logos, amb Domingo Perelló, un llibreter d'un tarannà i una categoria professional que ara seria difícil de trobar. Aquell mateix any (1973), en Josep Melià, en Blai Bonet, en Toni Serra i en Manuel Vázquez Montalbán m'havien concedit el premi de narrativa "Ciutat de Manacor" per un recull de contes titulat "La Guerra just acaba de començar". El premi va consistir en l'edició de mil exemplars subvencionats per l'Ajuntament. De la publicació s'encarregà l'editorial Turmeda, fundada i dirigida per Aina Muntaner i Toni Serra. Aquí començaren els problemes amb el TOP (Tribunal d'Ordre Públic franquista). Em processaren i vaig haver d'encomanar la meua defensa a l'advocat Ignasi Ribes, aleshores un destacat membre del PCE. La primera mesura que decretà el TOP fou segrestar l'obra. Però anàvem vius en aquells temps! En previsió del fet, ja s'havia realitzat una distribució entre amics i companys de diverses organitzacions polítiques. A la Llibreria Tous –autèntic cau de la Turmeda– en Toni Serra els va demostrar que no n'hi havia cap exemplar i a casa meua, quan vingueren a escorcollar, només en trobaren cinc exemplars. Els homes de la Social tornaren al carrer de la Soledat decebuts i amb la cua davall les cames.

Hi hagué una compra i venda militants. En poques setmanes s'exhaurí el llibre. Per lectors de començaments dels setanta, allò, adquirir un recull de narracions segrestat pel TOP, era una forma més de lluitar contra la dictadura.

Finalment, em posaren una multa –que, com de costum, no vaig pagar– i Ignasi Ribes aconseguí, amb la seva gestió, que no anàs a la presó.

En Domingo estava content de tenir, empleat a la Llibreria, un autor "famós". Devia pensar que, tenint-me treballant amb ell, el que em donava de sou ho guanyaria amb nous clients esquerrans. Una mica interessat, sí que ho era, mestre Domingo! Amb això no s'errà gens ni mica. A poc a poc, la llibreria Logos es convertí –juntament amb la Tous, que dirigia en Toni Serra– en un dels caus ciutadans on tothom podia trobar el material marxista o anarquista que desitjava. Era una època en què les editorials catalanes i espanyoles ja editaven legalment algunes obres essencials dels clàssics del marxisme i la història del moviment obrer fins aleshores prohibides.

Lluita cultural contra el franquisme

Per la llibreria venien a proveir-se de material "de combat", tant a nivell individual, com per a les diverses organitzacions anquifranquistes que començaven a funcionar- la gent que es movia per les catacumbes clandestines. Els Tarabini, Celestí Alomar, Pep Vilchez, Miquel Àngel Riera (el revolucionari, no l'escriptor manacorí!) i n'Isidre Forteza, na Francesca Bosch,

n'Ignasi Ribes, n'Eusebi Riera, la família Thomàs (tots els fills), na Marisa Gallardo i en Josep M. Dolç de la OTE (Organització Trotsquista Espanyola)... Record en Jaume Vidal Amengual a la recerca de llibres i revistes de cine. En Jaume Vidal, anys més endavant, després de casar-se en na Magdalena Aguiló aniria a viure just damunt del meu pis, al carrer Antoni Marquès i allà muntà nombroses projeccions de cinema revolucionari soviètic per a militants i simpatitzants d'OEC o per les Plataformes Anticapitalistes d'Estudiants. Els llibres més venuts –per a muntar seminaris de formació marxista– eren, evidentment, els manuals de Marta Harneker i uns petits quaderns amb obres cabdals de Marx i Engels ("Salari, Preu i Guany", entre d'altres). "Fundamentos" ja havia editat les obres completes de Mao Zedong, i els maoistes les compraven a quilos. En Miquel Tugores, del PTE, quedava extasiat davant els llibres del gran revolucionari xinès, com esperitat, i les recomanava a tothom. A vegades, la Brigada Social hi compareixia a escorcollar, però dins la botiga tot el que teníem era completament legal. El truc que empràvem per a enganar els policies era tenir allò més compromès dins del cotxe, el qual deixàvem aparcat als carrers dels voltants de la plaça dels Patins. En Domingo, que tenia permís d'importació, aprofitava les seves comandes de llibres de text a l'estranger (normalment material d'idiomes per a col·legis i instituts) per a incloure, dins de la comanda, títols prohibits d'editorials sud-americanes o d'"Ebro", "Ruedo Ibérico" o l'Editorial "Progreso" de Moscou. Els llibres subversius ens arribaven mesclats amb les gramàtiques d'anglès o alemany, i de seguida l'amagàvem dins del cotxe. Quan compareixia un client que volia aquest material, jo els acompanyava al vehicle, i allà, d'amagat, miraven les novetats que havien arribat. N'Isidre Forteza, que ja pertanyia al Grup de Formació Marxista-Leninista (a punt d'unificar-se amb el MCE) era uns dels clients més habituals de la secció prohibida.

Ningú no podria imaginar-se la quantitat infinita de classes de marxisme i seminaris que es feren amb els manuals prohibits comprats a la llibreria Logos!

La direcció del PCE contra el leninisme i el socialisme

Malgrat certa fama d'esquerrà radical, la gent d'en Carrillo encara provava de captar-me –com més endavant, en els anys que vaig col·laborar amb Francisca Bosch a l'Ateneu Popular "Aurora Picornell", ella mateixa em confessà–. En Miquel Miravet, un fiscal afiliat al PCE molt famós aleshores entre l'oposició al règim, muntà un seminari especial a casa seva per a convèncer-me de la bondat de la política carrillista de reconciliació amb els franquistes moderats. En Jaume Bonnin fou l'encarregat de dur-me a escoltar el sermó. Com hom pot imaginar no serviren de res aquelles maniobres gens amagades. En Miquel Miravet, cada parell de setmanes, compareixia per la llibreria i em portava caramulls de "Mundo Obrero" (l'òrgan del PCE) per a provar de consolidar les prèdiques del seminari. Una conversa amb Pep Vilchez em féu veure novament que els "reformistes" –com els anomenàvem– no canviaven ni de tàctica ni d'estratègia. Una horabaixa en Vilchez vingué a comprar llibres com de costum i anàrem a fer un cafè al bar de la cantonada, prop de la botiga. Na Francesca Bosch ja l'havia convençut de la bonior dels pactes i la reforma del règim. Estigué una bona estona intentant raonar que "a Espanya" ja no es podien portar a la pràctica les idees de revolució socialista propugnades pels clàssics, els pares fundadors de la I, II i III Internacionals. Dins del PCE començava una cam-

panya antileninista pitjor que la que havia fet la dictadura en quaranta anys de blasmar les idees del comunisme. La croada contra les idees de Lenin seria llarga i no finiria fins als començaments de la transició quan, en una Conferència del PCE realitzada al Poble Espanyol de Ciutat, una direcció formada per Manolo Cámara, Josep Valero, Francesca Bosch, Caterina Moragues, Francesc Garcia, Manuel Domènech, Enrique Acosta, i Antoni Sancho (entre d'altres) i controlada per un membre del comitè central carrillista (en Zaldívar) es blasma públicament contra el leninisme i, davant tota la militància, enterrà definitivament les idees del fundador del primer estat proletari del món. Els més vells del partit ploraven en sentir atac tan ferest. En aquesta Conferència liquidadora del marxisme-leninisme dins del PCE hi érem presents diversos representats d'altres partits d'esquerra. En Sebastià Serra venia en nom del PSM, en Miquel Tugores pel PTE, jo en nom de l'OEC i en Ramon Aguiló per part del PSOE. Era sorprenent, el PCE enterrà la política i la filosofia revolucionàries de Lenin vint anys i escaig abans que no fes l'elitsin, el nou tsar de Rússia!

Per això la xerrada d'en Pep Vilchez no em va convèncer. Record que quan li vaig explicar la necessitat d'anar aprofundint en la democràcia fins a fer-la socialista, em digué, exultat "A ningú no interessa ja la revolució socialista!". Era el que ja sabia de feia una pila d'anys: els carrillistes havien esdevengut uns democràta-burguesos perdent qualsevol mena d'arrels amb la tradició històrica del comunisme. Les provatures d'incorporar-me al PCE per part d'en Jaume Bonnin i en Miquel Miravet no reeixiren.

Paco Minge en el record

Per la llibreria, compareixien també nombrosos amics més o manco relacionats amb la lluita per la democràcia. En Xim Rada, futur director del "Diari de Mallorca", n'era client habitual. Ens entenguérem, i un dia –ja havia llegit alguna de les meves col·laboracions literàries a "Ultima Hora"–, em convidà a escriure al suplement de cultura del diari on treballava. Fou aleshores quan vaig conèixer en Paco Monge, un home curiós i intel·ligent que portava de cap el PCE amb els seus articles damunt aspectes amagats de la història del moviment obrer. En Paco Monge escandalitzava el reformisme parlant del POUM i d'Andreu Nin, els clàssics de l'anarquisme, la revolució cultural xinesa, de l'afer de Kronstadt, del maig del '68, les purgues estalinistes i molt d'altres temes conflictius. A les pàgines de cultura del "Diario de Mallorca" hi col·laboraven aleshores personatges de molta anomenada dins el món cultural illenc. Començant per Francesc de B. Moll, el llistat s'estenia per Jaume Pomar, Damià Huguet, Tòfol Serra, Paco Monge, Jaume Vidal Alcover, Gabriel Janer Manila, M. López Crespi, Pep Albertí, el mateix Xim Rada... Jo era tan jove i il·lús que em pensava que aquella secció podia ser un front més de la lluita cultural contra la dictadura. Vés a saber, per ventura sí que ho era! Vaig escriure damunt Proudhon, Jules Vallès, els situacionistes francesos, els futuristes russos, el poeta Maiakovski, Brecht, Lukács, Gramsci, Della Volpe, Fromm, Castilla del Pino, Celine, Jean-Paul Sartre, Reich. Aleshores, després del maig del 68, estava de moda el freudo-marxisme i alguns pensadors "heretges" com Marcuse o el mateix Wilhelm Reich. La meua dèria era, com de costum, el necessari compromís de l'intel·lectual amb la societat. No podia entendre, en plena lluita per la llibertat, l'existència de l'escriptor fora del combat per una societat més justa.

A la llibreria –copiant una mica el que feia Toni Serra a la Tous– portàrem també escriptors coneguts. Record, per la influència que va exercir en els meves concepcions polítiques i literàries, la visita de Miguel Àngel Asturias. N'Àngel Asturias, com a la nostra terra Llompart, Espriu o Estellés, Pedrolo o M. Aurèlia Campmany, era l'exemple viu d'escriptor compromès

Anys setanta

amb un tipus de literatura de qualitat i revolucionària. El professor Fernández Díaz de Castro, client assidu, també combregava amb les concepcions del fet literari i polític que va exposar en Miguel Ángel Asturias.

El carrillisme illenc (PCE) defensa el socialisme degenerat de l'URSS

Era conflictiu i subversiu el Passatge del Mestre Torrandell! Dalt de la llibreria, a un sisè pis on vivien dos membres del PCE (na Clara Thomàs i en Joan Seguí) hi era, amagat, en Manolo Cámara —el futur etern dirigent de CC.OO—. En Cámara havia fugit de la repressió a Madrid i, després d'estar una temporada a París, romania en secret a Palma (encara no li havien trobat la feina d'astilleros que serví per a promocionar-lo com a dirigent obrer). Tinguérem un parell de converses al pis de na Clara i en Joan. En Cámara era molt respectat entre gent de procedència petit-burguesa que mai no havia treballat físicament. Hi hagué visites i correngudes entre el personal compromès per a anar a veure "l'obrer perseguit". Fill d'una família d'extracció popular, havent fet de pintor durant anys, aquestes coses no m'impressionaven gens ni mica. Fervent leninista, em sabia de memòria el "Què fer?", i no ignorava que precisament Lenin recomanava que "allà on hi hagi un treballador amb clara consciència revolucionària, si és possible, el partit l'ha d'alliberar de l'embrutiment bàrbar del treball esclau assalariat i procurar que aquells homes o dones es formin i puguin fruit de la cultura". Per tant, mai m'havien fet el pes els personatges que per a presumir i reforçar els seus arguments mostraven els calls de les mans davant petit-burguesos amb consciència de culpabilitat. En Cámara havia llegit "La guerra just acaba de començar" i, per un conte titulat "La nostra herència" (un fonamentat atac a les barbaritats de l'estanilisme), em tenia considerat com a trotsquista. M'atacà el suposat trotsquisme. Repetí moltes de les mentides que els botxins estalinistes empraren contra la vella guàrdia bolxevic als infamants processos de Moscou l'any '36. Considerà el POUM i Andreu Nin com a aliats objectius de Franco en temps de la guerra civil. Atacà la posició de la CNT i de Durruti i blasmà contra els partits d'esquerra revolucionària que es movien per les Illes. Defensà Stalin i la burocràcia del PCUS que regnava a l'URSS, tot explicant les excel·lències dels països dominats per la burgesia "roja" dels PCs oficials. Li vaig rebatre, una per una, les afirmacions. Com és de suposar, tampoc no ens entenguérem amb Manolo Cámara, i aquesta va ser l'única i darrera xerrada política que mantinguérem. Em va bastar i sobrar per a saber de què anava.

Els patrons sempre són patrons

Les coses anaren rutilant a la llibreria fins que se'm va ocórrer demanar augment de sou al "company" Domingo Perelló —cinc-centes pessetes d'augment al mes—. Aquí finí la nostra estreta amistat. No va servir de res que haguéssim treballat junts més de tres anys, ni les converses contra la dictadura, l'afinitat vers el pensament marxista. Quan va veure que li perillaven un parell de duros, m'acomiadà (per les bones, sense indemnització). Vaig haver de demanar ajut a n'Ignasi Ribes, i junts, amb n'Antoni Serra que va fer de testimoni (en Domingo, per no haver de pagar, volia negar que jo havia treballat tres anys al seu negoci), el portàrem a Magistratura. Com era normal, guanyàrem el plet i m'hagué d'abonar una petita indemnització pels anys treballats. Després predicava, fent el màrtir: "En Miquel, era com un fill i m'ha enganat. M'ha portat als Tribunals! No et pots fiar dels comunistes", sentenciava. Tots els seus coneixements de Marx —llegia directament de l'alemany—, els textos de l'autor de "El Capital" no li havien servit per a saber el que era la consciència de classe d'un treballador. Ho hauria d'haver sabut.

Reposar és començar a morir

"Lluny de nosaltres la funesta mania de pensar", era un dels lemes dels rancis d'antigor del segle passat. I, en efecte, perquè pensar compromet: és veure que Déu ens va crear lliures, a la seva imatge, que no som ovelles sols pendents de la moda o la bonoloto, de la rutina i del què diran.

No pensar duu a deixar els problemes pendents: Ja ho farà demà...

I, això, és el mal sistema a la llarga. Una espècie de covardia front a la vida. Els problemes s'han de mirar a la cara, i dir-los tal com són, sense romanços. I cal pensar-se'ls molt seriosament.

Per pensar bé cal tenir informació veraç, si no, arribam a falses solucions. Mecànicament la gent pensa que és qüestió d'adquirir cultura i estudis. Aquesta mitificació dels estudis és un signe dels temps moderns. Però cal veure com en l'època de major cultura i estudis, al segle vint, també s'han produït les guerres més horroroses.

Ja que, com explicava el nostre Ramon Llull: "Els homes estan molt per aprendre ciències d'enteniment i no d'amor i bondat. Per això hi ha contra l'amor, injúria, i pecat, i gran condemna a molta de gent que estima el saber; perquè com més saben sense tenir amor, tant més coneixen més maneres de fer mal i d'enganyar-se els uns als altres".

I just al costat d'aquests modernistes optimistes conviuen, a la nostra societat, gent més ancorada en les rutines i que es creuen superiors.

La nostra gent, acostumada a anar d'ací cap allà sense entendre massa el per què dels canvis i desorientats sols saben dir, potser amb covardia:

I on anirem a parar?

I amb tants fracassos i desencants veim una postura en alça, l'escepticisme de preguntar-se com hi ha gent que encara creu en una veritat absoluta.

Quan Jesús va respondre a Ponç Pilat, dient-li: "Tot aquell qui és de la Veritat, escolta la meua veu."

Pilat li contestà, amb escepticisme, o potser amb un tant de mala consciència o hipocresia, justament aquestes paraules: "I què és la Veritat?" I és que els temps que corren estan plens de Pilats. Potser són majoria absoluta.

A la nostra societat les normes de conducta van diversificant-se, per a bé i per a mal. Hi ha pocs acords sobre quins valors o normes morals són els vàlids. Això provoca moltes contradiccions, crisis, dificultats per a comunicar-se i entendre's... però també provoca que la gent hagi d'aprofundir en els "perquè" de les coses, la realitat es torna més complicada: "Què feren senyor?", diu la gent.

Per evitar aquesta disgregació social pròpia de les societats pluralistes, hi ha governs que han tirat mà de l'integrisme i de la violència i la repressió per cohesionar el país: són els casos de Khomeini, la Inquisició, o el nazisme.

Aquests integrismes, com tot allò que es humà, també estan destinats al fracàs, a un fracàs estrepitos, perquè cremar bruixes no és acabar amb les bruixeries. Hi ha gent tancada que pretén tallar les conseqüències sense solucionar les causes dels mals, i separen la societat entre els "bons", però que segurament són fariseus, i els altres, "els mangantes, delinqüents, terroristes i drogaaddictes" dels nostres dies. I les coses no són tan simplistes.

Quan no som previsors, que no profetes, estam deixant quallar mals que provocaran desastres. Cal anar davant de l'aire, però és més fàcil conformar-se amb la comoditat.

Jesús va repetir que Déu "prefereix la misericòrdia a les penalitats que després se'n deriven, i prefereix també el bon exemple que la gent vulgui conèixer-lo i donar-lo a conèixer més que les cerimònies religioses". (Osseas 3:6). Quan els creients no comprenen això, apareixen els ateus a la nostra societat, amb la seva part de raó. Quan hi ha creients sense prou misericòrdia

i llum, apareixen els descreguts, escandalitzats, pot ésser. I això és de conseqüències incalculables.

Els homes, poc donats a cercar la sinceritat i la justícia, acostumats a no valorar la llibertat, han sentit la necessitat de retre homenatge a uns altres homes, els quals han sabut bregar i comprendre les dèries de la seva pròpia misèria. S'han fet herois i sants i ídols als quals admirar.

Després de la caiguda d'Adam i Eva, la natura animal de l'home va sortir a flor de pell. A continuació l'home va començar a transitar els camins del crim. Va començar a viure d'esquena a Déu, a qui diuen no conèixer.

Però el Déu Invisible en el qual molts no volen creure —perquè diuen que no el veuen—, ens ha deixat testimonis ben visibles per a la fe:

Primer: Jesucrist, l'home perfecte.

Segon: la majestat de la Creació, i la mateixa necessitat que tenim de compartir l'emoció que sentim davant tanta bellesa, i davant la seva injusta destrucció per l'egoisme humà.

Tercer: el testimoni i bons fruits de gent que creuen, i que han canviat ses vides pel poder i la gràcia de Déu, i s'han arriscat a fer el Bé.

Quart: el Déu Invisible envia ara el seu Esperit Sant, el qual és com el vent: no és visible, però podem veure els seus efectes i sentir el seu poder.

L'electricitat, el vent, les darreres galàxies, els àtoms... tampoc no es veuen normalment o de cap manera i tenen coses incomprensibles, però en veim els efectes i estudiam cada cas. Amb Déu cal fer igual. No és tan estrany, idò. **Ajuda Evangèlica**

M. López Crespí guanya el premi de poesia «Paco Molla 1994»

El nostre col·laborador Miquel López Crespí acaba de guanyar el prestigiós premi de poesia "Paco Molla 1994". L'Ajuntament de Petrer (Alacant) i destacades personalitats de la cultura d'Alacant han acordat atorgar el premi d'enguany al llibre de poemes *Punt final* que presentà el conegut autor de sa Pobra. El llibre —un recull d'uns trenta poemes— serà editat properament per una editorial d'Alacant i sortirà al carrer amb motiu de la festa del llibre de l'any vinent.

M. López Crespí, que també ha guanyat els premis de narrativa "Joan Fuster", "Joanot Martorell", "Ciutat de Palma", "Pompeu Fabra", "Ciutat de València", entre molts d'altres, havia editat recentment a l'Editorial Moll *El cicle dels insectes*; a El Tall *L'Antifranquisme a Mallorca 1950-1979*; *Crònica de la pesta* a Girona; i fa uns mesos, a Andorra, l'antologia *Els poemes de l'horabaixa*.

L'ESTEL
de Mallorca

LA REVISTA QUE DIU EL QUE ELS
MALLORQUINS PENSEN PERÒ NO
S'ATREVEIXEN A DIR
SUBSCRIVIU-VOS-HI

TEL. 26 50 05

Temps de sa Guerra Civil

Climent Garau i Salvà

Si miram s'antologia de mil nou-cents trenta-sis això va duu el *carís*, que s'usa avui en dia. Molts de partits hi havia que volien comandar, avui mos torna a s'usar sa mateixa fesomia.

En aquell temps se partí per perseguir es capital, fent es compte a cada qual aquell que el pogués tenir. Un de dispost a sortir de partit contra el govern, que a mi m'estrenyin es pern, això no ho puc consentir!

Ell se va entresentir amb sos que l'ajudarien, els números grossos serien que el poguessin seguir. Ell aquí va decidir de cercar un gros puntal, un decidit general que amb força pogués partir.

A Canàries se'n va anar llogant ell un avió per trobar aquell senyor que s'idea li dictà. Se posaren a xerrar del gran esdeveniment, li sabé donar entenent és modo de triomfar.

En Franco va rumiar, a davant tan grossa empresa una tan grossa endemesa, sa la ha d'estudiar. Per por de no fracassar s'han de ferar molts factors, amb homes de molts d'honors se ne té de confiar.

Ell aquí li contestà que tots els factors tenia, amb s'exèrcit comptaria, amb frare i capellà. Es ric mos ajudarà, d'això n'estic segur jo, i amb dos-centes tones d'or que jo vull aventurar.

Amb uns amics puc contar, dins Itàlia i Alemanya, dins el Japó si fa falta, el papa no hi mancarà. S'èxit ben segur serà, comptant amb milions de morts, se deixaran trists records que s'història en parlarà.

D'aquest mode va partir sa nostra guerra espanyola, una trista aureola donà llum a tal camí. De tot dolent succeí per uns voler comandar, se nació se destrossà, molta de fam se patí.

Trenta-sis anys comandà en Franco sa nació, no tengué opositor perquè los eliminà. Cap general va quedar viu d'aquells que partiren, a poc a poc tots morien, se seva manya ensenyà.

Es clero molt recolzà amb ell estaren molt bé, feren tot lo que volgué, no els va mai descuidar. Sota el dosser es passejà, deien: ha vengut del cel, el Pare Etern tirà el bel que Ell el mos envià.

Després de tants d'anys manar sa seva rica Espanya, una malaltia estranya an en Franco penetrà. Dotze metges va *nomenar* per ell examinar-lo, i molta operació se decidí a aplicar.

A poc a poc escorxaren el cos de aquest pacient cercant-li un element que de fet no li trobaren. Sa seva vida acurçaren fins que la mort li vengué, així acabà el guerrer que tants d'honors tributaren.

Ara ha sortit un deixeble que enrra mos vol fer anar, s'evolució vol frenar, ell vol moure grossa brega. Molts la veurem ben negra si sa majoria treu, mos pujarà tot es preu, agra tornarà sa bresca.

Sospira el trenta-sis que sa guerra començà, ell té present els motius que sa família aportà. Sa gran campanya que fa defensant clero i rics, això són els grans envits que li darien sa mà.

Amb tres forces va comptant que li serveixen de base, són de diferenta classe, d'aquells que anam treballant. Uns se les guanyen resant, als altres no els manca res, El militar té el comés que ses armes va usant.

Espanya no es pot queixar de sa vida que ha tenguda, una llibertat molt pura per poder-se explicar. Sa seva idea expressar, dins un ordre general, amb un molt gros capital no se podria comprar.

«Es Gall» guarda el teu corral

Es Gall

Ai! "Que Déu ens do la maina": ser qui som en llibertat!
Per no-res Es Gall no escaina;
si un s'espasa ens desembaina,
que li pegui un llamp forcat.

El que us diu Es Gall no és faula,
no és un gall baralladís.
Vol unir amb forta baula
i aplegar en una taula
tots aquells que fan país.

Si Es Gall qualche pic et marca,
no és per neci ni sabut;
et diu: Tots 'nam dins la barca,
no foradis el llaüt.

A aquell, qui nostres teulades
apedrega, un "dalt a baix"
dóna amb fortes escainades;
canta i no rep mai soldades,
viu pobret, sense calaix.

Hi ha un gran partit centralista,
el PP dóna calfred!
Fa dotze anys va fora pista
del país i no hi ha dret;
partit que és nacionalista
és ben gran, no un "partidet"!

Aquell, qui enganya el seu poble
dels vellets comprant el vot,
mal tengui una mort innoble
i "els seus" envoltant el moble
sentin gemecs dins el clot!

Si aquests vells ens caven la tomba,
donant-li el seu vot, fan mal;
si et vols salvar de la bomba,
cull la "flor romanial".

Sembrats dins les seves tanques
cull d'ametller les flors blanques
que ens deixaren els padrins;
creixeran les noves branques,
votant partits mallorquins.

Modelisme. Hobies. Maquetisme.
Juguetes. Esports
AEROMODELISME
Som especialistes en material de
competició. V.C., V.L., i M.E.
C/. Roger de Lauria, 6-B. Tlf. 733633
Apartat 123. 07080 Ciutat de Mallorca

L'esperit republicà

La batalla de Madrid

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Diu en Hegel –i és una idea suggestiva– que quan una facció esdevé triomfant i sense competidors, inevitablement s'escindeix i d'ella en surten dos partits contraposats. Al moment present, la classe dominant, l'oligarquia castellano-andalusa, té dues organitzacions polítiques que li defensen els interessos essencials: el Psoe i el PP. Ambdós partits pretenen recollir el vot de les classes populars, però en tot moment i amb molta cura, continuen assegurant i reassurant els interessos de l'oligarquia. Per tal d'evitar malentesos, heus aquí una llista improvisada del territori estrictament de l'oligarquia: els monopolis grans i petits, la gran banca, els latifundistes, els financers, els grans propietaris de tota mena de béns materials que fan de paràsits socials, els grans rendistes, la sacralització de la monarquia borbònica, els privilegis dels militars, la foscor tan espessa del poder judicial, les trames de poder de l'església catòlica, i tot de dispositius amagats i no democràtics. El Partido Popular recull directament tot allò que era el franquisme sociològic, fins i tot alguns elements importants de la plana major pepista varen servir directament a les ordres d'en Franco; i encara molta més gent del PP són fills de notoris franquistes de tota la vida. El PP veu amb creixent irritació que importants sectors de l'oligarquia continuen apostant per l'oferta del Psoe; ells, els del PP, se senten els autèntics representants dels interessos de l'oligarquia. A la competència, el Psoe, tot i la seva autodenominació de *partit obrer*, és una vasta organització burocràtica que presenta la cara amable de la modernitat i del progrés social, homologable amb els partits social-demòcrates d'Europa; però el Psoe defensa els interessos de l'oligarquia, també. S'esforça per presentar un programa de caire social-demòcrata que doni satisfacció a les aspiracions dels treballadors i de les classes populars dels diversos pobles de l'Estat espanyol; Però igualment fa mèrits per mantenir la confiança dels sectors oligàrquics castellano-andalusos.

Hem començat l'any 1995 amb una oligarquia sulfurada i dividida. Cada meitat de la classe dominant presenta una opció divergent quan no contraposada. Una meitat aposta per la política de modernització, l'altra, pel retorn a les caveres, per l'excitació intransigent de n'Aznar. N'Aznar i els dirigents pepistes menyspreen els interessos de les classes populars hispanes. Creuen –i el clan d'en Canyelles també– que per aconseguir el suport electoral de les masses és suficient una política populista que és projectada pels seus mitjans de comunicació. Són conscients

ERC REBUTJA LA PROPOSTA DE PUJAR EL PERCENTATGE ELECTORAL MÍNIM AL 5%

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) rebutja les males intencions del PP de voler pujar el percentatge mínim del 3% al 5% per tal d'accedir al Parlament balear. Si el PP totsol, enfront de tota la resta de partits i amb el suport únic del trànsfuga i mercenari Jaime Paralta vol dur endavant aquesta iniciativa, això només es pot interpretar com un signe de debilitat i de pànic del propi PP que veu perillar la seva majoria al Parlament a mans dels partits no depenents de Madrid com són UM, PSM i ERC. Amb aquesta acció el criat de Madrid, Gabriel Cañellas, posa en evidència que el seu màxim rival en aquests moments no és l'altre partit foraster, el PSOE, sinó els partits que com UM, PSM i ERC recollen la creixent frustració i el malestar provocats per l'espoliació fiscal i la marginació imposades des de Madrid.

Josep Palou i Mas

President d'ERC Balears i Pitiüses

que la major part d'aquests mitjans són *directament* de la seva propietat. Altres sectors oligàrquics franquistes han fet via a fer costat al missatge reaccionari de n'Aznar, com els de la cadena radiofònica COPE, que depèn de l'església "espanyola". Com deveu saber, la COPE porta una campanya permanent contra tot allò que representi valors catalans, contra els tímids intents de recuperació lingüística, contra tot allò que intenti restablir la veritat històrica.

La divisió de l'oligarquia conforma una nova situació de l'Imperi hispà, i una nova relació dialèctica entre Espanya i Catalunya, les conseqüències històriques de la qual són imprevisibles. En comptes d'explicitar-ne els aspectes més rellevants, exposaré un seguit de consideracions. Fan així:

1a. La feblesa de l'oligarquia és una conseqüència de la necessitat d'acomodació als dictats d'Europa. La Unió Europea commina el govern espanyol perquè acceleri el procés de liberalització. Així, com assenyala en Fèlix Martínez, a la plegueta d'economia de l'AVUI, 7 de gener de 1995, "la liberalització dels serveis a Espanya contitueix un dels reptes més grans de les diferents autoritats econòmiques que tenen competència per regular-los.

2a. És el propi informe del Tribunal de Defensa de la Competència, dependent del ministeri d'Economia i Hisenda, el que assenyala la necessitat d'acabar amb les males pràctiques monopolístiques. Sense la liquidació dels mals monopolis i sense la liberalització dels serveis, el sistema productiu espanyol fa fallida. L'informe fa una anàlisi crítica de les telecomunicacions, el transport aeri, el transport ferroviari, el transport per carretera, el transport marítim, el sector elèctric, els monopolis locals, la instal·lació d'aigua, gas i electricitat, i el sòl.

3a. No és el cas que ara, als anys noranta, s'hagi entrat en una etapa de corrupció generalitzada. Els escàndols de corrupció de financers i de polítics són una conseqüència de la guerra, de cada vegada més ferotge, entre el diversos clans de l'oligarquia.

4a. Era durant l'època franquista que la corrupció estava absolutament generalitzada, i de manera especial dins l'administració de l'Estat. Un ambient de corrupció i de misèria moral, i alhora ningú s'atrevia a denunciar aquella brutícia present per tot arreu. Fou precisament l'establiment de la democràcia formal la que va acabar amb la corrupció més vergonyant.

5a. No és el cas que els diaris de Madrid destapin casos de corrupció, sinó que ens forneixen els "partes" de guerra entre els clans de l'oligarquia ara enfrontats.

6a. N'Aznar fa por. Allà on disposa de poder polític, el Partido Popular reproduceix unes pràctiques socials i polítiques que són plenes de tics del franquisme de sempre. No sé quin serà el resultat de la guerra entre els clans, ni tampoc sé si realment el PP escombrarà al Psoe a les properes eleccions municipals. Sigui com sigui, allò que és cert és que l'oligarquia es veu obligada a desfer els monopolis. Es veu obligada a desfer-se dels seus privilegis.

7a. Hem de pensar que, en un termini relativament curt, les classes populars catalanes i la nació catalana es veuran alleugerides de la feixuga llosa dels mals monopolis (de fet, ja hem començat a gaudir de la liberalització del transport aeri). Hem d'entendre que la burgesia nacional catalana incideix positivament dins el procés nacional català. (En un proper article, mostraré quin ha estat l'error dels marxistes, dels comunistes –de n'Anguita d'ara mateix– en intentar escindir la nació catalana, contraposant les classes treballadores catalanes a la burgesia nacional.) Hem de considerar que a aquest alliberament econòmic i social n'haurà de seguir un altre de polític i nacional cap a la República. (Una República, per cert, on l'integritat catòlica no hi tindrà res a fer.)

ENSENYAMENT CATALÀ O EN CATALÀ A LES ILLES

Mª Magdalena Aguiló i Sureda
Presidenta de la Federació Regional JERC-ILLES

D'acord amb un estudi sobre les dades del Ministerio de Educación y Ciencia, realitzat per l'Obra Cultural balear, un 76'6% dels alumnes de balears reben tot l'ensenyament en castellà; la resta un 12'7% en català i castellà i només un 10'7% en català. Com es pot observar, doncs, les dades són esgarrifadores. Què passa a les Illes? La resposta no és difícil; a més d'estar governats pel Partit Popular i tenir un President, Gabriel Cañellas, que parla "mallorquí pagès" al Senat espanyol, no tenim competències en educació. Aquest darrer punt vol dir que molts dels mestres i professors que actualment fan classes en els nostres col·legis i instituts són d'Espanya i no tenen cap mena d'interès en la normalització lingüística ni en normalitzar-se ells. Així podem trobar casos en què l'assignatura Llengua Catalana sigui impartida en espanyol –i no és un acudit– o que es concentrin les tres hores setmanals que s'han de dedicar a l'esmentada assignatura en tot un matí; així, potser, els alumnes illencs avorriran per sempre més la seva llengua. Però això no és tot. A finals de setembre, el MEC destina tres dies a repartir les interinitats entre els opositors que no han guanyat les oposicions el mes de juny. El primer dia, pel matí, es reparteixen les de les assignatures de francès, anglès, alemany, català, dibuix, música, esports, llatí i grec. A partir de la Tarda, comencen amb el repartiment de les assignatures no "maries". Vist des d'aquest punt de vista, podem considerar que la llengua catalana és posada al mateix nivell que les estrangeres i que les assignatures de "poc interès" educatiu o cultural, les d'esbarjo per als alumnes.

Aleshores, podem parlar d'ensenyament català o en català a les Illes? o no és millor parlar de com desitjaríem que fos aquest ensenyament. És veritat que no són molts els mestres i professors illencs conscienciats amb aquest tema i que procuren tractar en les seves classes temes nostrats. Però, quin tipus d'ajuda reben? Quins llibres de text poden utilitzar? i per què, si estan en un col·legi privat, s'han de jugar la feina cada dia?

Què fa la Conselleria d'Educació i Cultura davant aquesta situació? Doncs, treure un ordre que dificulta encara més el procés de catalanització dels nostres col·legis i instituts. És cert que ara en lloc d'haver de demanar a Madrid que ens deixi impartir totes les classes en català, ja ho podem fer directament a la "nostra" Conselleria. Però també és cert que cada centre a l'hora de fer el seu projecte curricular de lingüística haurà de tenir en compte l'entorn on està ubicat i que la implantació del català, en aquests centres, s'haurà de fer per àrees, preferentment les de socials. L'ordre no ha tingut en cap moment present la Llei de Normalització Lingüística de la nostra Comunitat Autònoma.

El procés de substitució lingüística és posat en marxa i serà molt difícil d'aturar mentre se segueixi fent política dictada des de Madrid i els mestres i professors vinguin a passar un parells d'anys a "las colonias de ultramar".

ERC SE SOLIDARITZA AMB ELS SIMPATITZANTS DEL BARÇA AGREDITS PELS FEIXISTES DEL MADRID

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) se solidaritza amb els aficionats del Barça del carrer Gabriel Lladrés que dissabte dia 8 de gener van veure assaltat el seu domicili i van ésser agredits per un estol de feixistes aficionats del Real Madrid. ERC vol aprofitar l'avinentsa per denunciar el racisme i la xenofòbia practicada per una gran majoria dels aficionats del Madrid que exhibeixen símbols nazis (esvàstiques, braç en l'aire, etc.) i fa una crida als culés a no caure en les provocacions dels forasters del Madrid.

Josep Palou i Mas

President d'ERC Balears i Pitiüses

Carn Capolada (9)
Jaume Sastre

TXETXÈNIA

Totes les meves simpaties i la meua solidaritat cap al poble de Txetxènia que a hores d'ara passa per moments difícils lluitant amb carn i ungles contra l'imperialisme rus. Txetxènia, una nació de prop d'un milió d'habitants ha inflingit una derrota parcial, però derrota al cap i a la fi, al totpoderós exèrcit rus. Ens trobam davant un cas similar al de Vietnam o d'Afganistan, en el qual un exèrcit poderós intenta esclafar un poble que compensa la manca de mitjans bèl·lics sofisticats amb valentia, audàcia i imaginació. Joestic, doncs, amb els textxens, amb els indígenes de Chiappas o amb el cap dels indix lakota-sioux, Birgil L. Kills Straight, qui va afirmar amb motiu de la seva visita a Barcelona: **Els lakota, com els catalans, lluitam per al nostre reconeixement internacional.** Joestic de part de tots aquelles pobles i nacions que defensen la seva independència contra l'imperialisme. Malfiau-vos de tots aquells malanats com Vargas Llosa, Julio Anguita, José Mª Aznar..., que diuen pestes del nacionalisme, així sense més ni pus. Nacions com els Textxens, els indis de Chiappas, els bascos, els escocesos, els bretons o els catalans no som cap perill per a l'estabilitat mundial. Al contrari, els qui constiueixen una amenaça per a la humanitat són els imperialismes (rus, espanyol...) i el seu afany rapinyaire per dominar i explotar altres nacions.

I ja que hi som, us heu fixat com el llenguatge de l'imperialisme i del colonialisme és idèntic arreu de món? Us heu adonat com s'assemblen els arguments esgrimits per l'elitsin i el discurs del PP, PSOE, Aznar, Rodríguez Ibarra, Julio Anguita, Ramon Mendoza, Antonio Gala, Lázaro Carreter, Groskke, Carbonero i companyia? l'elitsin ha dit: **Textxènia forma part de Rússia.** A partir d'aquí, segons la propaganda mentidera del colonitzador, **Textxènia és un afer intern de Rússia** i els russos no lluiten contra independentistes textxens sinó contra "**bandes il·legals armades**". I què diuen els espanyols abans esmentats respecte de Catalunya? Doncs, fan el mateix discurs de criminalització i afirmen: "Catalunya no és una nació, forma part integral d'Espanya, per tant és un afer intern espanyol i la comunitat internacional no hi té res a dir; això vol dir que no té dret a la independència i si no té dret a la independència aleshores no és possible que hi hagi independentistes". Conclusió: segons la propaganda de l'imperialisme, nosaltres, els independentistes, som pintats com la quintaessència del dimoni i se'ns atribueixen tota casta de maldats. A Textxènia són titllats de "bandes il·legals armades". Aquí, som acusats de nazis, racistes, insolidaris, xenòfobs, etc. Tot plegat, porca mentida! Com ja va denunciar Malcom X: **Els racistes blancs ens acusen d'allò que ells mateixos són culpables. Et bombardegen i després t'acusen d'haver-te bombardejat tu mateix.** T'esclafen el cap i després t'acusen d'haver-los atacat. Això és el que els racistes han fet sempre... el criminal, el qui ha fet del procés criminal un grau de ciència. Els seus costums són les accions criminals, i després utilitzen la premsa per victimitzar-te... per fer que la víctima es vegi com el criminal, i el criminal com la víctima. Així treballen.

EL MÓN FA MOLTES VOLTES

Visquem i coses veurem! El món dona moltes voltes en un any. Els qui un dia apareixen davant l'opinió pública vivint dies de glòria i de fama, l'endemà poden estar arrossegant-se per dins el fang de la presó repudiats per tothom. Què se n'ha fet de Mario Conde? On són Javier de la Rosa i Francisco Berga? En el món de l'especulació financera impera la llei de la selva i tot s'hi val. I aquell que un dia està a la cresta de l'ona, demà pot morir esclafat pels qui empenyen fort des de darrera. Precisament, per això. **Precisament perquè veure les coses amb una mica de**

Així va deixar Francisco Berga l'arxiu de la CAP després d'esser-ne el gerent (Foto extreta del llibre d'Ernest Escandell, *Quimera para un periodista*).

distància és impredicible per descobrir la veritat i separar el gra de la palla, ara és el moment de rellegir un llibre que quan va aparèixer el gener de 1.992 va esser rebut amb una conspiració de silenci. El seu títol és *Quimera para un periodista* i el seu autor Ernest Escandell. Vagi per endavant que el llibre d'Escandell és un llibre caòtic, pèssimament estructurat i on es fa molt difícil localitzar una informació concreta. Igualment, vull que quedi clar la meua discrepància respecte a l'autor, un periodista foraster que quan ha de parlar del tarannà dels mallorquins mostra el llautó amb tots els prejudicis i els tics del colonialisme espanyol. Dit això, però, som de l'opinió que aquest llibre és important per desfer la teranyina de dotze anys de govern PP del Sr. Cañellas. Allà hi surt de tot i molt. Per les seves pàgines, desfila davant els nostres ulls la flor i nata de la corrupció i la incompetència: Crístóbal Soler (avui president del Parlament Balear), Jaume Font (el senador i batle de Sa Pobra condemnat l'any 1989 a vuit mesos de presó per fer votar els morts a les eleccions municipals de dia 10 de juny de 1987), Francisco Berga fent de torero, Miguel Seguí, el comptable de Brokerval i ex-comptable de la CAP que jugava molts de vespres al Bar Sa Plaça de Sa Pobra quantitats importants de doblers al bacarrà. Reproduesc de les pàgs. 148-149 del llibre d'Escandell: **el bar Sa Plaça de Sa Pobra. Noches continuadas en torno al bacarrà. Miguel Seguí es la banca y los paquetes se suceden. Sin ánimo de perjudicarle, todos coinciden en que es mal jugador. Una noche sale del bar y queda en regresar. Le siguen y marcha directamente a la Cooperativa. Regresa con medio millón de pesetas.** Senyores i Senyors, qualsevol persona que vulgui conèixer la història bruta, oculta i secreta del canyellisme, és important que llegeixi aquest llibre publicat el gener de 1.992.

EL DESCRÈDIT DE LA JUSTÍCIA:
EL TRACTE A FAVOR
DEL JUTGE PEDRO BARCELÓ
A FRANCISCO BERGA

Per a mi, la part més greu i perillosa de l'afer Brokerval rau en l'escandalós tracte a favor que el jutge instructor Pedro Barceló atorga al presumpte estafador del PP, Francisco Berga. Això per no parlar

de la seva íntima amistat que es va iniciar quan Barceló va esser destinat a Sa Pobra els anys 1981-1983.. No sé si heu llegit la Carta al Director de Martina Mir Terrassa, filla de Llorenç Mir, que UH va publicar diumenge dia 18 de desembre. És, al meu parer, absolutament recomanable! Per a tots aquells/es que no l'hagin llegida en farà una síntesi: En el moment més àlgid i calent de la crisi de la CAP, quan ja s'entreveia les males arts del gerent Francisco Berga, l'aleshores president de la CAP, Llorenç Mir, va fer unes declaracions el febrer de 1.990 al periodista d'UH, Germà Ventayol, on qüestionava la manera de fer de Berga i on afirmava que aquest va arribar sense un duro a Sa Pobra i se'n va tornar amb les butxaques plenes. Davant això, Berga li va posar una demanda per injúries. Fins aquí res de l'altre món. Quan comença la cosa a embrutar-se?

Doncs, la cosa s'embolica fort quan la denúncia passa al jutge instructor Pedro Barceló el qual, enmig de l'estupefacció general, va posar a Mir una fiança d'onze milions (sic) de ptes acompanyat de l'embargament dels seus béns. Afortunadament la cosa es va arreglar al judici quan la magistrada García Quesada va arxivar la denúncia i va absoldre l'acusat Llorenç Mir. La seva filla, Martina, escriu a la Carta: **mon pare estava molt preocupat perquè en una reunió que tingueren ell i Francesc Berga per intentar una conciliació, l'ex-gerent de la CAP el va amenaçar dient-li que s'avingués a les seves pretensions (retirar tota la documentació entregada per la CAP, al Jutjat d'Instrucció d'Inca) ja que si no ho feia, com que ell era amic del jutge instructor, les conseqüències serien pitjors. Mon pare no en va fer cas perquè no dubtava de l'honorabilitat del sistema judicial i a més tenia coneixença de l'informe del fiscal en què demanava l'arxivament de la causa; però després el jutge Barceló va dictar auto de processament contra mon pare, malgrat l'informe del fiscal de la instrucció; i, a més, davant l'estupefacció del seu advocat, li va exigir una fiança d'onze milions de pessetes, per la qual cosa es procedí a l'embargament judicial dels béns del meu pare. Durant el judici, davant la magistrada García Quesada, les coses varen anar molt millor ja que el fiscal del Jutjat número 5 es va ratificar en l'opinió del fiscal d'instrucció que aquell cas s'havia d'haver arxivat. La sentència va absoldre mon pare.**

No us posa a mil per hora llegir aquests mots? No se us escalfa la sang davant aquesta injustícia? Fins a quin punt els ciutadans podem confiar en la justícia si ens trobam amb jutges com el Sr. Pedro Barceló? Com és possible que el jutge instructor de Brokerval, Pedro Barceló, sigui un amic íntim del principal implicat, Francisco Berga, i a més a més tingui doblers ficats dins Brokerval? Quin sistema té l'administració de justícia per corregir els casos de corrupció entre els jutges i funcionaris? Qui jutja els jutges? A on treu cap que Barceló fotés una fiança d'onze milions a Llorenç Mir, per una simple qüestió d'opinió quan a alguns implicats de Brokerval (acusats de delictes mil vegades més greus) els ha tret de la presó amb fiances de quaranta milions? Per què Barceló no va interrogar tot d'una Francisco Berga un cop deportat de Panamà i li va concedir un parell de dies de descans per poder recuperar-se psicològicament? No és això un descarat tracte de favor i una discriminació respecte als altres presos?

Atenció! Dels centenars de pàgines que la premsa ha publicat sobre l'afer Brokerval, l'única cosa que ha contestat Francisco Berga Picó des de la presó, ha estat la carta de Martina Mir on denunciava la relació d'amistat entre el jutge instructor Barceló i en Berga. Això confirma, doncs, que Martina Mir va trepitjar un ull de poll extremadament sensible com és desemmascarar davant l'opinió pública les relacions d'amiguisme i de tracte de favor existents entre el jutge Barceló i el presumpte delinqüent, Francisco Berga. Per tal de tenir una idea global de la polèmica, a continuació us ofercsc la relació de l'intercanvi de cartes:

Martina Mir Terrassa, El jutge instructor Pedro Barceló, Francesc Berga i Llorenç Mir, darrer president de la CAP, UH 18.XII.1.994.

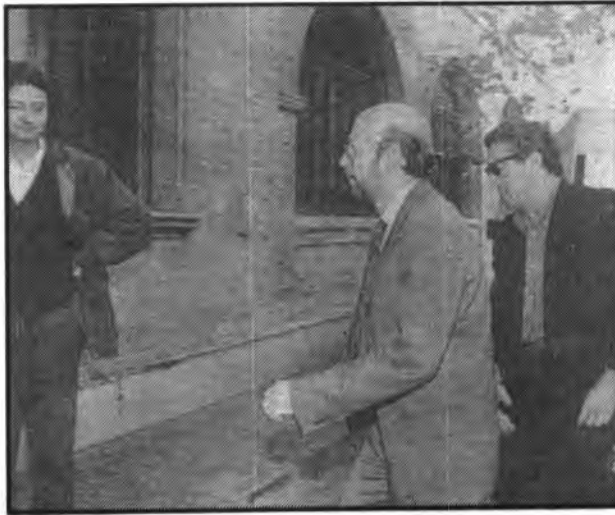
Francisco Berga Picó, A Dª Martina Mir Terrassa, hija de Lorenzo Mir Gost, último presidente de la CAP, UH 2.1.1.995.

Lorenzo Mir Gost, Carta a Francesc Berga, UH 15.1.1.995.

TALLARÀ EL CAP JOSÉ Mª AZNAR A GABRIEL CAÑELLAS?

A la secció *Carn Capolada* de dia 1 de gener, em va passar per alt una errada ortogràfica en el titular **Anirà a la presó aquesta vegada el mafiós Gabriel Cañellas?** Aquesta va consistir en l'oblit del signe d'interrogació al final, cosa que va convertir una pregunta en una afirmació malgirbada ja que continuava, tot i el descuit del signe d'interrogació, amb l'estructura de pregunta. Supòs que els lectors es van adonar tot d'una de l'error ja que a l'interior sí que hi apareixen els corresponents signes. Bé doncs, el temps transcorregut de llavors ençà i els fets que han passat han convertit el que fa quinze dies era una pregunta agosarada, ara en un fet amb bastants més possibilitats que passi.

Què ha succeït en aquests quinze dies? Doncs ha passat que Gabriel Cañellas va passar una diada de Sant Antoni horrorosa que recordarà tota la vida i en la qual els botifarrons que es va empassolar a la revetlla de Sa Pobla se li van entravessar a la gola i un poc més li fan estirar els potons ofegat. Dia 17 de gener, la premsa de Madrid, **El País** i **Diario 16**, van destapar que Cañellas tenia un compte secret a la **Banca March** amb doblers negres i que estaven registrats a la Caixa B de **Brokerval**. Dia 30 d'agost

Francisco Berga entrant als jutjats detingut després d'esser deportat de Panamà.

El jutge instructor de l'escàndol Brokerval, Pedro Barceló, inversor de Brokerval i amic coral de Francisco Berga Picó.

Gabriel Cañellas

de l'any passat, Cañellas havia jurat solemnement: **Ni jo, ni cap membre del PP no té relació amb Brokerval.** Ara s'ha demostrat amb proves i documents que Cañellas és un mentider que ha enganyat deliberadament els jutges, el Parlament, l'opinió pública i els mitjans de comunicació. Doncs sí, Cañellas tenia un compte secret a **Brokerval**, un compte que a més a més no figurava a la llista oficial de clients. Com s'ha descobert aquesta porqueria? Doncs ho ha descobert la policia fiscal quan seguia el rastre dels doblers desapareguts misteriosament (setanta-cinc milions) en la compra-venda del local de la nova seu de **Sa Nostra** a Son Fuster. Cañellas a hores d'ara es troba a l'ull del cap de fibló i no sap com desfer-se'n d'aquests trumfos. Està estret de pertot i com més s'estameneja, més s'estreny el dogal que du passat pel coll. Cañellas ara diu que aquests doblers són del PP i que van esser enviats per Madrid a fi de renovar la seu del partit a Palma. Ai que ho és de mentider aquest homonet! Quants de doblers tenia Cañellas al compte? Doncs, 4.166.666 ptes. Curiosa xifra aquesta! Sí, molt curiosa! Si agafau una calculadora i treis comptes veureu tot d'una que 4.166.666 és una sisena part de 25 milions, o també una devuitena part de 75 milions. La pregunta és inevitable: on són les altres parts? D'on surten aquests doblers? Amb qui va fer partions Cañellas i amb qui es va repartir aquesta suculentada milionada? És aquesta la tallada que se'n va dur Cañellas de la comissió il.legal del Túnel de Sóller o de l'operació de **Sa Nostra**?

El problema més greu que té ara Cañellas no és l'oposició de les altres forces polítiques. No, de cap

de les maneres. Cañellas té ara el merder gros dins ca seva i el maldecap que li lleva la son té nom i llinatges: José Mª Aznar. Aquest fantasma foraster de La Meseta s'ha passat dos anys dient arreu que: **Lo que va a venir es Aznar a acabar con la corrupción, a dar trabajo a los españoles, a lavar la cara de España, a barrer de España de corrupción y a recuperar el prestigio** (25 d'abril de 1994). Per conquistar la cadirota de president d'Espanya, Aznar sap que necessita tranquil.litat i cap mena d'escàndol de corrupció ni de finançament il.legal. Cañellas té una barra que se la trepitja i se'n fot de si els escàndols surten a les pàgines d'alguns diaris forasters de ciutat. Una cosa molt diferent és si el ressò d'aquests escàndols de corrupció a gran escala arriben al Parlament i als mitjans de comunicació de Madrid. Em voleu dir per què Aznar

no s'acaba de decidir a presentar una moció de censura contra Felipe González? Doncs no s'acaba de decidir perquè té la roba bruta a l'estenedor i en comptes d'acusador es pot convertir en acusat si se comença destapar la corrupció generalitzada de Cañellas a Balears i de Fraga a Galícia. Aznar diu que **barrerá España de corrupción.** Doncs ja pot donar exemple començant pel seu partit i resulta que si agafam només els senadors del PP per Balears, un, Jaime Font va esser condemnat l'any 1989 a vuit mesos de presó per un frau electoral que va consistir a fer votar els morts de Sa Pobla, i l'altre, Guillermo Vidal, és un condemnat pel Tribunal Suprem per un delictes de prevaricació. Això per no retreure la lletania d'escàndols, d'irregularitats i d'abusos de poder comesos des de l'any 1983.

Aznar és ambiciós i vol esser president d'Espanya al preu que sigui i com més prest millor. El província Cañellas, per part seva, no ignora que als ulls del clan de Valadolid que controla el PP espanyol, Balears és el darrer mot del credo sense cap mena de poder d'influència ni d'acció. La pregunta que es planteja és la següent: sacrificarà José Mª Aznar el cadàver insepulte de l'indígena Cañellas i l'oferirà als lleons? Està disposat Aznar a prescindir de Cañellas a canvi del seu accés a la presidència d'Espanya? Jo no ho dubt ni per un moment. Si Aznar es troba en el dilema d'haver d'escollir entre mantenir Cañellas per un cantó i per l'altre arribar al palau de la Moncloa, la cosa està cantada: Balears som una colònia d'Espanya, Cañellas és un negret de l'ultramar i ja se sap que per a una mentalitat colonial com és la d'Aznar si una colònia existeix és per a sacrificar-se en benefici de la metròpoli. En poques paraules: Cañellas caput!

Ben mirat, a mi no em sabia greu que això passàs. Tot al contrari! Cañellas s'ha guanyat a pols tenir un final tan vulgar i miserable com aquest. Per

Francisco Berga en els seus moments de glòria quan era gerent de la CAP i quan Gabriel Cañellas deia d'ell que amb tres homes com en Berga, l'agricultura mallorquina estaria salvada (Foto extreta del llibre d'Ernest Escandell, *Quimera para un periodista*)

colló, per beneit i per espanyol, perquè a Cañellas tot això que li passa ara, li passa per voler esser espanyol! No vols brou, idò jas tassa i mitja! Si Cañellas quan va tenir ocasió l'any 1991 hagués romput amb Madrid i s'hagués convertit en una espècie de Jordi Pujol o d'Ardanza de Balears, ara no passaria per aquest mal tràngol. Ja ho sabeu doncs, la clau per tallar el coll a Cañellas, electoralment parlant, és clar, està en n'Aznar i perquè n'Aznar es decideixi a treure la ganiveta contra el seu **boy** de les colònies, és imprescindible que tota la corrupció acumulada per Cañellas en dotze anys es faci sentir fort a Madrid, sobretot al Congrés de diputats i als mitjans de comunicació ja sigui TVE, El País, Diario 16, El Mundo, etc. etc.

VENTURA RUBÍ

Ventura Rubí continua essent notícia. Motius? Doncs els de sempre. Com ja ha esdevingut costum en ell, Rubí, cada vegada que surt damunt els papers mostra el llautó posa en evidència el seu tarannà embullós i mentider. En unes declaracions a UH de dia 15 de desembre afirmava: **estoy cansado de que siempre se me acuse de ser un mafioso y otras cosas por el estilo por lo que ante las repetidas injurias que se escriben sobre mi persona en el periódico S'Estel les llevé a los tribunales y he ganado la sentencia por lo que tendrán de indemnizar por valor de unas 800.000 pesetas además de publicar en S'Estel toda la sentencia.**

Bé, com ja us podeu imaginar això no és exacte i té part de mentida. Ventura Rubí va interposar contra mi una demanda civil de Protecció a l'honor on em demanava una indemnització de 5 milions de ptes. per haver-lo qualificat **d'especulador que es vol untar venent l'aigua de Sencelles a Emaya.** En sentència de dia 1 d'octubre de 1994, el Magistrat Jutge de Primera Instància núm. 1, SANTIAGO OLIVER BARCELÓ, va estimar parcialment la demanda de Rubí i va dictar la següent sentència: he d'indemnitzar Rubí amb 200.000 ptes. i pel que fa a les despeses cadacú ha de pagar les seves. Disconforme, naturalment, amb aquesta sentència l'he recorreguda davant l'Audiència ja que segons la meva opinió, Ventura Rubí, és un càrrec públic i com ja va dir el Tribunal Constitucional prevaleix la llibertat d'informació i la llibertat d'expressió d'un periodista davant el dret a l'honor d'un polític.

Un altre motiu pel qual Ventura Rubí ha estat notícia és perquè ha denunciat el Govern Balear davant la Direcció Provincial de Treball perquè els seus companys del PP li han negat la reincorporació a la Conselleria d'Agricultura: **a pesar de que yo soy un miembro del Partido Popular, tengo muy claro que cuando creo que la Ley me da la razón nada me impide enfrentarme con los de mi propio partido.** Tot sembla indicar que Ventura Rubí ha caigut en desgràcia i que dins el propi PP li fan el buit. Això deu esser perquè pel Govern Balear encara se'n recorden del fenomenal escàndol que va muntar l'any 1983 amb les subvencions fraudulentament de farratgeres i oliveres.

L'actualitat de Rubí, emperò, no acaba aquí. Damunt la revista de Sencelles, **Sa Sella** Novembre-Desembre 94, hem vist com el posen blau i han denunciat que en tres anys de governar Sencelles, Rubí i Guillem Ferrer han augmentat nou vegades el pressupost de Dietes i Quilometratges respecte a l'anterior consistori. Per cert, augmenta l'expectació a tota la comarca de Sencelles davant el judici a què serà sotmès el batle pel PP, Guillem Ferrer, pel presumpte delictes de prevaricació interposat per la **Coordinadora en Defensa de l'Aigua.** Per altra part, per Sencelles ja es posen messions sobre si Rubí anirà a les llistes del PP a les pròximes eleccions o si li fotran puntada de peu al cul per impresentable.

EL JUTGE FERRER PUJOL DICTA SENTÈNCIA A FAVOR DEL FALANGISTA ENSEÑAT

I ja que parlem de plets, de jutges i de tribunals. Dimecres dia 14 de desembre vaig esser citat pel Tribunal Penal núm. 6 de Palma a declarar en qualitat de testimoni en la demanda interposada per Bartolomé Enseñat contra Patrice Husson per un presumpte delictes de calúmnies. Com ja recordaran els nostres lectors, ara fa un any en aquestes mateixes planes vaig publicar una entrevista a Patrice Husson amb el següent gran titular: **He vingut a Mallorca per recuperar la casa que el falangista Tomeu Enseñat va robar a la meva família l'any 1947.**

El Sr. Enseñat se va sentir perjudicat per les esmentades declaracions del Sr. Husson i va posar el cas en mans del misser del PP, Rafael Perera Mezquida, que va interposar una querrela criminal per calúmnies i injúries greus on demanava una fiança de 80 milions de ptes. Per la seva banda, el fiscal demanava 1 any de presó menor i multa de 200.000 ptes més una indemnització de 5 milions de ptes. Una cosa que m'ha cridat l'atenció d'aquest procés ha estat la celeritat amb què s'ha realitzat el judici. Normalment una demanda judicial es passa un parell d'anys mig aperduada per dins els jutjats, en canvi la del camarada Enseñat amb un any just ja ha vist sentència. Jo em pregunt, és que el Sr. Enseñat té cera del Corpus per dins els despatxos i els passadisos de Via Alemanya? L'expedient del terrorista Jaime Martorell es va "extraviar" dues vegades i va tardar molt en fer el seu recorregut, què passa aquí? És que els camarades Bartolomé Enseñat i Jaime Martorell tenen algun angelet de la guarda per dins els jutjats?

Com ja he dit el judici va esser dia 14 de desembre i la sentència del Jutge BUENAVENTURA FERRER PUJOL, titular del Penal núm. 6, no s'ha fet esperar: Patrice Husson ha estat condemnat a una pena de sis mesos de presó (sic) per un delictes de calúmnies i haurà d'indemnitzar el falangista Enseñat amb cinc milions de ptes. (sic).

Segons la meva opinió, el Sr. Jutge, BUENAVENTURA FERRER PUJOL, ha perdut una bona ocasió per demostrar al món que el franquisme és cosa passada i que les víctimes de la repressió han vist com se'ls feia justícia. La sentència de FERRER PUJOL fa la sensació que en comptes d'anar per envant, sembla com si anàssim per endarrera. Fa uns anys, quan l'escriptor holandès de Rotterdam, Jean Schalekamp va esser denunciat pel seu llibre **De una isla no se puede escapar** (1981) i on recollia testimonis orals sobre els assassinats dels falangistes a Campanet, va esser absolt. Ara no estat així i Husson ha estat objecte d'una condemna exemplar, supòs que amb l'ànim d'infondre por i impedir que surtin a l'opinió pública i arribin a les planes dels diaris casos semblants.

El moment més significatiu del judici va esser quan el camarada Bartolomé Enseñat va negar tot descompost, nerviós i amb un descontrol emocional evident haver estat mai de **Falange Española.** Quan el misser de Husson li va mostrar la famosa foto d'Enseñat publicada l'any 1955 al llibre del Marqués de Zayas, **Historia de la Vieja Guardia de Baleares,** i on apareix tancat a la presó de Manacor el juny de 1936 vora el camarada Canuto Boloqui (un dels implicats directes en l'atemptat contra la Casa del Poble) i altres membre de **Falange,** va declarar que allò era un fotomuntatge (sic). Increïble, però cert! Davant la estupefacció dels oients, el camarada Enseñat va dir que allò era una falsificació; molt s'ha torbat el Sr. Enseñat a denunciar aquest fotomuntatge, no ho trobau amics/es lectors! ¿Per què no va fer-ho en vida del dictador Franco quan era el director de **La Escuela de Danzas y Bailes Regionales** que cada 1 de maig anava a Madrid a ballar davant el dictador a l'Estadi Santiago Bernabeu?

Amb Déu a la victòria, amb força!

"Mit Gott zum Zieg" (en un monument vienès a una victòria antinapoleònica)

Enaltiu el Senyor, mirau que és ben bo!
Per sempre més perdura el seu amor...
Que responguin els qui el veneren:
Per sempre més perdura el seu amor.
Enmig del perill (jo, un català)
vaig clamar al Senyor i m'escoltà
i me'n va treure.
Tenc el Senyor a favor,
no em fa res por;
els homes, que em poden fer?
Tenc el Senyor a favor,
Ell em defensa,
veuré caure els enemics.
Més val emparar-se en el Senyor
que posar confiança en els homes.
Més val emparar-se en el Senyor
que fiar-se dels poderosos.
Quan totes les nacions m'envoltaven
(Castella, França, el Vaticà...)
invocant el Senyor les he vençudes.
Quan m'envoltaven i estrenyien el setge,
invocant el Senyor les he vençudes
Quan m'envoltaven com eixam brunzent,
i s'arboraven com a foc d'argelagues,
invocant el Senyor les he vençudes.

M'empenyien tan fort que
anava a caure, però el Senyor
m'ha sostingut.
Del Senyor em ve la força i el triomf,
és Ell qui m'ha salvat.
Escoltau crits de festa i victòria
al campament dels justos:
"la dreta del Senyor fa proeses,
la dreta del Senyor és poderosa,
la dreta del Senyor fa proeses".
No moriré, viuré encara,
per contar les proeses del Senyor.
Els càstigs del Senyor han estat severos,
però no m'ha abandonat a la mort.
Obriu-me les portes dels justos
entraré a dar les gràcies al Senyor.
Aquest és el portal del Senyor,
els justos hi poden entrar.
Gràcies, que Vós m'heu escoltat
i heu vingut a salvar-me.
La pedra que rebutjaven els constructors
ara és la pedra principal, l'angular,
corona tot l'edifici. (Hi profetitza
Jesucrist, rebutjat per la clericalia
i ocupants romans, i de tot allò
just rebutjat per tots els ulls superbs).
És el Senyor qui ho ha fet
i els nostres ulls se'n meravellen.
Avui és la diada en què venç el Senyor:
alegrem-nos-en i celebrem-la.
Ah, Senyor, dau-nos la victòria!
Ah, Senyor, feu-nos triomfar!
Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Us beneïm de la casa del Senyor estant.
El Senyor és Déu: que Ell ens il·lumini.
Atansau-vos amb els rams tot ballant
fins a les vores de l'altar.
Vós sou el meu Déu, us don gràcies;
us exalç, Déu meu!
Enaltiu el Senyor: que n'és bo.
Per sempre més perdura el seu amor!
Psalm 117-118

El respecte cultural i lingüístic de l'Evangelí

La identificació

El verb es despullà de les seves prerogatives divines, a fi d'identificar-se plenament amb l'home. Aquesta és la pedra angular del cristianisme. Déu es va fer pobre, pastor sense salari, d'una nacionalitat oprimida, i fou assassinat per un complot entre la casta religiosa judaica i l'imperialisme. Un missatge revulsiu i universal, però gens abstracte.

L'apòstol Pau afirma: "Coneixeu prou bé la gràcia de Jesucrist, el nostre Senyor: ell, essent ric, es va fer pobre per nosaltres, a fi que us enriquéssiu amb la seva pobresa." (2 Co 8,9)

Els conceptes culturals

Per altra banda trobam que l'apòstol Pere fou molt poc obert respecte als gentils conversos, com es veu a la casa de Corneli, quan es resistia a menjar allò que ell creia immund. "De cap manera, Senyor que jo mai he menjat res de profà." (Fets 10,14) O en el cas dels judaïtzants, quan meresqué la reprovació de Pau, com aquest mateix ens explica: "M'hi vaig haver d'encarar, perquè era evidentment censurable." (Ga 2,11)

Els conceptes culturals de Pere li van barrar el pas per anar més enllà del propi origen nacional-tradicional (no hi ha cap prova fiable que Pere acabàs a Roma). Mentre que Déu aixecà Pau com a apòstol a la Diàspora dels gentils, tal com ho aexplica a Co 9,22b: "M'he fet tot a tots per salvar-ne alguns de la manera que sigui."

Però cal anar alerta, perquè els prejudicis nacionals i les actituds tancades són un problema universal, que sol degenerar en intoleràncies, en imperialismes i en racismes. Un exemple bíblic el tenim als Fets 16,20-22: "Quan els van presentar als magistrats van dir: Aquests homes esvaloten la nostra ciutat. Són jueus que vénen predicant uns costums que, com a romans no podem acceptar... Tota la gent es va alçar a una contra d'ells, i els magistrats va manar que els esquinçassin els vestits i els bastonejassin."

Les llengües humanes

Jesús va indicar als fariseus que ell era el pastor veritable, tot dient: "A un estrany, ni el seguirien pas, ans fugirien d'ell, perquè no coneixen la veu dels estranys... però ells no van entendre que els parlava." (Jn 10,5-6)

Sense identificació amb ell, el poble no pot reconèixer la veu estranya. I no cal dir que la llengua és l'estructura psíquica i cultural del poble. Si l'església bandeja la llengua pròpia està, simplement, impedit que les ovelles segueixin el Bon Pastor.

Durant el franquisme, les esglésies acceptaren al repressió que el Cèsar de torn va fer contra les nacionalitats de l'Estat. Majorment, les coses de Déu i les del Cèsar anaven molt barrejades, per a dissort del regne de Déu a la terra. Tal vegada amb unes poques excepcions.

El cesarisme espanyol, acostumat a ajuntar l'es-pasa amb la creu, la repressió militar amb la religiosa, encara segueix influint molt i de mil maneres dissimulades i subtils (a causa de la rutina i la mentalitat tradicionalista), que després vol justificar amb les concebudes excuses de mal pagador.

La universalitat del missatge

En canvi, l'obra de l'Esperit Sant en l'Església apostòlica, la diada de la Pentecosta, es mostra rotundament diàfana per l'adaptació lingüística de l'Evangelí a cadascun dels oients. És el model de Déu i no n'hi ha d'altre, i si n'hi ha, no és de Déu, sinó dels

homes. Un exemple seria el compromís de l'església nominal amb els interessos cruus del poder constituït.

Davant el miracle del dia de la Pentecosta, deien confosos: "Guaiteu, no són galileus tots aquests que estan parlant? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sent parlar la pròpia llengua nadiua?"

Val a destacar-hi que els oients "es meravellassin". L'Esperit va fer comparèixer la universalitat del missatge amb la summa delicadesa i la concreció de la diversitat lingüística i psicològica dels oients. No és limitat a parlar l'idioma oficial de l'Estat, sinó en llengües quasi totes vernacles (de "vernac", esclaus: llengües de camperols, no oficials), sotmeses al cesarisme romà. Per exemple, les llengües de l'Àsia Menor eren majoritàriament restes de la civilització hetea o hitita, feia segles esfondrada, o la llengua d'Egipte, el copte, llavors molt marginada per l'helenització intensa de les classes dominants d'aquell vell país.

Déu prengué allò menys prest per fer-ne una eina seva. "Déu ha escollit allò que hi ha de neci al món, per confondre els savis." (Co 1,27)

Sant Agustí havia de dir, segles després, que la verdadera Església parla totes les llengües.

Evangelí-humilitat

Les denominacions "cristianes" excessivament riques solen caure en el parany de la comercialització de l'estil evangèlic i eclesiàstic: contra la recomanació de l'Esclat, "adapten al model d'aquest món" (Rm 12,2). Es copien i s'introdueixen les tècniques i les maneres d'actuar purament mundanes, sempre de la mà econòmica.

Per contra, la humilitat és l'antídote escaient: "Pugeu a les altures a pas d'humilitat. Guaita l'arbre: primer arrela bé per alçar-se cap al cel. No neix el seu arbratge de la humilitat? En canvi, vas tu, sense tenir amor, i vols ja captar les coses sublimes. Sense arrels, i vols pujar dalt l'aire? Això és ruïna, que no altura." (Cogitacions, Sant Agustí, s. IV)

Per això, un estil cristià consistent ha de refusar la fastuositat, l'estil *superstar* de "L'Església electrònica" i els telepredicadors. Tot explicant l'Evangelí: "Qui és fidel en coses sense importància, també és fidel en coses de molta vàlua" (Lc. 16,10), podríem dir que hi ha dos sistemes de traçar una carretera:

1) Respectar els límits del territoris, rodejar els masos, deixar els paratges intactes, no enderrocar molins, ni embussar pous...

2) Traçar-la sense "rebaixar-se" a estudiar "petites menudeses", importar noves maquinàries i aplanar la zona, creuant en línia recta enmig del territori, enderrocar masos i molins, i fer saltar la roca amb dinamita...

Estimar el país

Un estudi pacient i tranquil, desburocratitzat, faria conèixer el país i, per tant, estimar-lo. I optaríem per un sistema "dolç", adaptat dòcilment al medi, "segons la mansuetud del Crist".

Però la societat de consum és fèrriment conformista i uniformadora, i per això aplanar qualsevol peculiaritat segons un rígid patró que trepitja el dèbil i el marginat.

Tot això és l'Esperit del món, ja que per contra l'Esperit de Déu és lliure i creatiu: "El vent bufa allà on vol i en sents la remor... Així és tot aquell qui ha nascut de l'Esperit" (Jn 3,8) i la seva gràcia és multiforme, rica i variada, i ens mana servir els altres: "Com a bons dispensadors de la multiforme gràcia de Déu, que cadascú de vosaltres posi al servei dels altres aquell do que hagi rebut." (1Pe 4,10). Ricard Colom, Castelló de la Plana

La Bíblia ens parla

Ara vull donar algunes dades de la Bíblia per tal de veure més clarament el perquè d'aquest llibre.

La paraula grega "bíblia" (que vol dir "llibres") és plural, i en llatí s'usa com a singular, és a dir "els llibres", en llatí és "el llibre".

El termini plural "bíblia" indica que és una col·lecció de llibres, i l'ús singular "el llibre" puntualitza que hi ha una meravellosa unitat.

La Bíblia està constituïda per 66 llibres, 39 de l'Antic Testament i 27 del Nou testament, acceptats per totes les denominacions cristianes.

A pesar que va ésser escrita fa més de mil anys, la Bíblia ha arribat a nosaltres en un admirable estat de preservació.

El descobriment recent l'any 1947 dels rotlles de la mar Morta, alguns dels quals daten del segon i tercer segle abans de Crist, va corroborar la sorprenent exactitud del textos hebreus que avui posseïm.

Quan a l'exactitud del Nou Testament, hi ha 4.500 manuscrits grecs que daten des del 125 A.C. fins a la invenció de la impremta, versions que es remunten en antiguitat al 150 D.C. i cites dels pares de l'Església des de finals del primer segle.

Les divisions dels capítols que tenim avui varen ésser fetes el 1228 i la divisió dels versets en el 1551.

La Bíblia, tota o en part, s'ha traduït a 1.100 idiomes o dialectes.

L'Antic testament ens refereix l'origen del pecat de l'Home i com Déu va anar preparant la solució al problema amb el seu propi fill, el Messies.

El Nou Testament ens descriu l'acompliment del pla redemptor de Déu.

La Bíblia, obra de molts autors a través d'un període de molts de segles, és no obstant un sol llibre, i és en ell mateix el miracle més notable dels segles que ostenta la seva pròpia evidència de l'origen sobrehumà.

La Bíblia conté de forma exacta allò que Déu vol que els homes sapiguem, i fins el dia final El Llibre seguirà éssent la contesta sola i única a la recerca de Déu pels homes.

La Bíblia és la Paraula de Déu en un sentit únic, i no hi ha cap més llibre en el món que sigui Paraula de Déu.

Hi ha multitud de passatges del Nou Testament en els quals Jesucrist confirma la veritat de l'Antic Testament, per exemple:

"No penseu pas que he vingut a abolir la Llei o els Profetes; no he vingut pas a abolir, sinó a completar." Mateu 5:2

"I referent a la resurrecció dels morts, no heu llegit el que Déu us ha revelat quan diu: Jo sóc el Déu d'Abraham, el Déu d'Isaac i el Déu de Jacob? No és pas Déu de morts, sinó de vius." Mateu 22.31-32

I molts més passatges on Jesucrist diu: "Tal com està escrit" (referint-se a l'Antic Testament. Vegeu el capítol 2 de 1a. Corintis). Rosa Maria Miró

Pensar en la veritat

Viure no és solament existir, és estimar, donar, construir, és aprendre i ensenyar, és escoltar i veure, és conhortar i confortar, és perdonar i dispensar.

És saber gaudir i sofrir, és riure amb els qui riuen, és plorar amb els qui ploren, és no dormir sense son.

Pequeño Mundo

 BAR RESTAURANT

Banquets de batejos, comunions, noces
 Son Garcia del Pinar, s/n.
 Tlf. 428659 - 428068
 Fax 427695. 07007 Coll d'en Rabassa

RESTAURANTE
Casa Jacinto

 C/. Barranc, 20. Tlf.: 40 18 58. Gènova

Rentaduria
ALICE
 C/. Federico Garcia Lorca, 21
 Edifici Ariant II. Tlf. 283102
 Ciutat de Mallorca

S'ALFABAGUERA
 Restaurant vegetarià
 De dilluns a divendres de 13 a 16 hores
 Divendres i dissabtes de 13 a 16 i de 20 a 23'30
 C/. Mestres d'aixa, 3 (entre Son Armadams i Santa Catalina). Ciutat de Mallorca

Restaurant bar xinès
MIRAMAR
 Enrollats imperial 595. Sopa Wanton 430.
 Shaumis tallarins 625.
 Avinguda Joan Miró, 306. Tlf. 401122. Sant Agusti

Restaurant **Cas Carbone** Dimarts tancat

 Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Rentadureries - tintoreries
WINDSOR

 Serveis d'urgència. Som especialistes en felpa i napa
 Marqués de la Sènia, 32. Tlf. 734098
 Conte de Barcelona, 11. Tlf. 282939
 Ciutat de Mallorca

RESTAURANT S'HOSTALOT
 Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
 Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
 Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
 S'Hostalot

Celler - Restaurant
C's Heim

 C/. dels Pins, 32 (Ca'n Pastilla)
 Teléf. 26 52 54 07610 Palma de Mallorca

Restaurant
Binicomprat
 Banquets de negocis, noces i comunions.
 Carretera de Manacor, km 21'70. Tlf 12 54 11

BAR CENTRAL

 Menjars, tapes variades entrepans
 Son especialistes en paelles
 Menú del dia a 600 ptes.
 C/. Cardenal Rossell, 80
 Tl.: 26 10 39
 Coll d'en Rabassa

zoldos
FRAU

 Carrer de Manacor, 121 C.
 Tel.: 27 85 18.
 07007 Palma de Mallorca

RESTAURANTE
La Torre de S'Algo

 CUINA CASOLANA
 ARRÓS BRUT • PORCELLA TORRADA • ESCALDUMS
 CARXOFA FARCIDA DE BACALLÀ • ALBERGINIES FARCIDES
 PISCINA - DIMARTS TANCAT
 Amistat, 23 - Tlf. 52 63 00 - Sant Joan

CHINA RESTAURANT ORIENTAL

 C/. Joaquín Verdaguer, 12
 Arenal - Tel. 26 67 21
 Palma de Mallorca
 ESPAÑA

Automòbils PLA DE NA TESA

 Compra i venda de vehicles
 C/ Weyler, 12. Tel. i Fax. 600445
 Pla de na Tesa.

RESTAURANT

CA S'HEREU
 AUTÈNTICA CUINA MALLORQUINA MENU DIARI
 Carretera Cala Millor
 Tel. 58 54 49
 SON SERVERA

Rentaduria
Cas Català
 Carretera d'Andratx, 6
 Cas Català - Calvià

Restaurant
SES COVES

 Cuna catalana. Com cada any, feim calçotada. Reservau taula. Aprofitau per visitar els conves de Gènova.
 C/. Barranc, 45. Reserves al tlf. 402387
 07015 Gènova. Ciutat de Mallorca

Bar - Restaurant
 Marisqueria
CAN JORDI
 Som especialistes en paelles i graellades
 Avinguda Joan Miró, 117
 Tlf. 734045. Can Barberà

L'ESTEL de Mallorca
 Telèfon: 265005

NO BAIXI A PALMA
Rotulos Arenal
 RETOLACIÓ I DISSENY PER ORDINADOR
 DEL CARTELL MES SENCILL AL RÈTOL LLUMINÓS MES COMPLEXE
 ... y a preus de s'Arenal
 C/. TRASIMÈ, 58 - S'ARENAL
 Tlf. 74 32 62

Llet del dia, llet pasteuritzada, llet amb cacau, suc de taronja. Preu per preu, comprou productes mallorquins. Demanau-los a la vostra botiga o supermercat habitual. Hort de Can Sastre. Tlfs. 26 38 14 - 49 11 51. Fax 491801

Alumnes de taekwondo del Gimnàs Chunkwon del Terreno que està ubicat al carrer Robert Graves. Altres activitats del centre són l'aeròbic i les peses.

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca. Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

Lloc per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Es traspasa la Gelateria-Cafè Tony, al carrer de sant Cristòfol de S'Arenal. Lloguer 53.000 ptes. Tel. 265014.

Llogaria apartament o xalet, temporada d'estiu, vora la mar. Zona tranquil·la entre Cala Santanyí i Cala Llombards. Bon preu. Tel. 653362. Migdies o vespres.

Traspàs botiga de queviures, actualment en funcionament al carrer General Riera de Ciutat. I doni per una persona tota sola. Tel. 296817, vespres.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

Traspàs botiga de queviures en ple rendiment. Lloguer, 25.000 pessetes. Traspàs, 1.200.000. Molt ben situada. Tel. 296817, vespres.

Venc sobreàtic al carrer Joan Muntaner Bujosa, 45-6, a la zona de la Policlínica. Dues terrasses, estudi i garatge, bona situació. El pots veure de dilluns a divendres de 4 a 7. Deman vuit milions i mig de pessetes.

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Es lloga el restaurant Can Bono, de Felanitx. Tel. 580588.

Traspàs hamburgueseria a Cala Bona en ple funcionament. Un milió i mig de pessetes, lloguer trenta-cinc mil. Tel. 798118-792791.

Traspàs forn-pastisseria en ple rendiment per malaltia. Dos milions i mig de pessetes. Cridau-me els vespres de 20'30 a 22'30 al 246986.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Venc pis, 140 m², 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m². Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

Bonik terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquiu de S'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

Perruqueria Pep Unixex. Carretera de Lluçmajor, 204. Tel. 742825. S'Aranjassa.

BLANCA Perruquera. Gran General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clinica veterinària. Lda. A. Artigues. Horari: 11'00-13'00, 16'30-20'00; dissabtes: 10'30-13'30. Servei d'urgències. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

Telèfon: 265005

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

PER IL-LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Venc vestit de submarinista de cinc mil·límetres d'espessor amb aletes i guants. 45.000 ptes. Tel. 515433.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc taula grossa de menjador, 6 cadires i una llibreria. 262772.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Dancing the Dream. Fans de Michael Jackson. Si vols aconseguir material i informació i vols col·laborar en activitats i projectes entorn d'en Michael, demana per na Kati. Tel. 603096-795071.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

Venc Vespa 200, bon estat i preu raonable. Tel. 491372.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopèdia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

PERSONALS

Administrativa de 30 anys. Cerc amics per a excursions i altres activitats (cinema, prendre un cafè, fer esport, etc). Amistat sana i sincera. Apartat de correus de Palma 1792.

Pensionista del comerç. Tenc pis, cotxe, terres, molt atractiu, conservat i sa. Desig conèixer senyora o senyoreta garrida, culta, neta i formal. 540586.

Propietari de restaurants, vidu, alt i fort, de 58 any. Desig amistat amb senyora o senyoreta sana i atractiva a qui agradi viatjar, ballar... 719534.

Metge especialista, 34 anys, alt, plantós i agradós. M'agradaria entaular amistat formal amb senyoreta culta, atractiva, amorosa. 717354.

Senyor casat de 45 anys. Alt i plantós amb negoci d'immobiliàries. Desig conèixer senyora o senyoreta amb fins formals. Me vull separar. 719534.

Cuiner de primera separat amb 52 anys, alt, fort i molt alegre. M'agrada viatjar, la pintura, la música, la natura, els nins. Si tens entre 30 i 50 anys, crida'm al 717354.

Oficial electricista. Tenc un alt càrrec en una bona empresa. Ingressos elevats, estalvis, pis, cotxe. Desig conèixer senyoreta formal. 719534.

Separat de 59 anys, empresari del calçat; desig conèixer senyora o senyoreta per formar una nova família. 719534.

Fadrí de 30 anys amb empresa de camions. Desig entaular amistat amb fadrina de 18 a 30 anys. 717354.

Fadrí alt i fort, jove i plantós. Tenc un taller d'electrònica i TV. Grans ingressos i bon futur. Desig una amistat molt formal. 717354.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom: _____ D.N.I. _____
Cognom: _____ TEL: _____

ATENCIÓ

—Escriu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PETITS ANUNCIS

Fadrí de 34 anys. Alt i agradós. Tenc un taller de mecànica i molt de futur. Cerc la meva mitja taronja. 719534.

Mare fadrina de poble amb una filla de 2 anys. Desig conèixer jove per formar família amb la meua filla i jo. Te faré feliç. 717354.

Jove agricultor amb molta terra. Som enginyer agrícola. Desig formar família amb fadrineta intel·ligent. 717354.

Fadrinell-lo que fa feina a EMAYA amb bons ingressos i bon esdevenidor. Vull una amistat sana amb fadrineta amorosa, garrida, sincera i formal. 719534.

Divorciat de 51 anys, alt i fort. Especialista en maquinària de fusteria amb negoci propi. Bons ingressos. Desig torbar la meua mitja taronja. 540586.

Agricultor de 67 anys amb terra pròpia. Desig conèixer senyora a qui agradi viure a fora vila amb molts d'animals. 717354.

Jove administratiu separat sense problemes familiars. Feina fitxa, bon sou, pis, cotxe, terres, estalvis. Desig entaular amistat amb senyoreta intel·ligent. 540586.

Senyor divorciat, alt i fort de 56 anys. Faig feina a arts gràfiques i tenc bon sou, estalvis, pis, terres, cotxe. Cerc l'amor de la meua vida. 540586.

Si ests al·lota fan del roc català, telefona al 820501 i demana per Toni.

Enginyer tècnic, separat, 63 anys, 172 cm, 80 k, culte, intel·ligent, amorós, formal, afectuós... cerc senyora o senyoreta d'edat indiferent, accept hàndicap físic. Escriure a: Apartat de correus 41-46240. Carlet (València).

Separat de 30 anys, alt, amb uns quants negocis de peix, desig conèixer senyoreta o senyora atractiva per a formar parella. 719534.

Separat de 35 anys, atractiu, alt, relacions públiques en diversos idiomes. Desig formalitzar amistat amb senyora o senyoreta garrida, formal i amorosa. 717354.

Fadrí de 27 anys, tècnic electricista amb negoci propi. cerc la companya de la meua vida. 717354.

Funcionari d'Iberia amb càrrec superior, de 63 anys. Cotxe, finques, xalet i tot allò necessari per fer feliç la meua companya. 540586.

Autònom amb empresa de sanejament, llanterneria i altres. Bon esdevenidor. Desig formalitzar amistat sana amb senyora culta, atractiva, amorosa. 30-45 anys. 717354.

Constructor amb grans empreses, casat. Desig conèixer senyoreta o senyora jove per relacions contínues. La puc ajudar econòmicament. 717354.

Desig contactar amb senyora o senyoreta de 18 a 34 anys a fi de donar-li tot el meu amor. Tenc tot allò que és necessari fer fer-te feliç. Joan Lluís Femenines. C/ dels Mariners, 13-2. 07410 Port d'Alcúdia.

Jove de 16 anys. M'agradaria conèixer al·lota per mantenir una relació. Telefona els vespres al 820816. Miquel.

Fadrí de 25 anys amb la carrera just acabada, alt i plantós. Desig entaular amistat amb senyoreta intel·ligent i formal. 719534.

Senyor de 70 anys. Cultura superior, amb molts de béns i estalvis. Ben conservat, fort i sa. Desig conèixer senyora amorosa, culta i formal. 547354.

Vidu de 64 anys, xef primer d'hotel. Cotxe, pis, terres, estalvis... Tot allò que es necessita per fer feliç una companya de veritat. 719534.

Cap d'empresa de 27 anys amb estudis superiors. Fadrí, alt, agradós. Vull conèixer senyoreta fins als 35 anys per formar parella. 717354.

Senyor de 47 anys amb empresa pròpia, grans beneficis. M'agradaria trobar la meua mitja taronja. Que sia culta i atractiva, de 25 a 43 anys. 540586

Senyor alemany de 46 anys, amb bons ingressos, divorciat, sense problemes familiars, alt i plantós. Vull conèixer senyora simpàtica. 719534.

Fadrí de 40 anys. Agent comercial amb negoci propi, bons ingressos. Desig amistat formal amb senyora o senyoreta de 20 a 40 anys, garrida i neta. 717354.

Separat total de 40 anys. Alt, plantós i agradable. M'agrada viatjar. Xef de restaurant amb negoci propi. M'agradaria conèixer senyora formal i neta. 719534.

Fadrí de 34 anys, 185 cm d'alçada. Gran professional de la mecànica, amb estalvis i casa gran. Desig conèixer la meua mitja taronja. 717354.

Fadrí de 37 anys, cuiner de primera amb feina fixa des de fa 16 anys. Desig formar una família plena d'amor. Crida'm. 717354.

Fadrí de 22 anys. Agradós, intel·ligent, amb carrera de Psicologia. Faig feina a la ràdio. M'agradaria formar una família amb tu. 717354.

Si estau tot sols, veniu i trobareu parella
Gran Prix Master a la qualitat Europea Gabinet Matrimonial
 Av. Alexandre Rosselló, 13 - 3
 Tel.: 71 95 34.
 Ciutat de Mallorca

Jove de 28 anys. Tenc un taxi i terres al poble amb gent que se'n cuida. M'agradaria conèixer fadrina formal. 717354.

Delineant de 40 anys, 174 cm d'alçada, agradós i lliure de tota càrrega, sense problemes econòmics; desig conèixer senyoreta. 717354.

Guarda de seguretat fadrí de 36 anys, fort i amable. Desig amistat sincera amb senyoreta intel·ligent de 20 a 40 anys. 717354.

Ets una al·lota educada entre els 18 i els 32 anys, culta, formal i amb ganes de fer feliç un espòs? Som alt, de color i ben curro. 719534.

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

Restaurant Ca Na Lina. Tenim una carta ben assortida i un menú a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 492764. S'Arenal

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

Motos Salom
 Jeronimo Pou, 9 468136
 Tomas Forteza, 24 462686

BUGADERIA LLITERMA. Autòservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla

Tallers Vidal. Diessel i gasolina. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048. Es Pil·lari.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·lari.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

Estudiant universitària d'Informàtica fa classes de repàs, d'EGB, BUP i COU a la zona d'Inca. Tel. 503063.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

L'ESTEL de Mallorca
 Telèfon: 265005

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335-Coll d'En Pòrta.

Senyora de 46 anys, s'ofereix per guardar ancians o malalts. Tel. 263227.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

BORSA DEL MOTOR

Venc cotxe Renault 5 GTL PM-L, per 110.000 ptes. Tel. 741388.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarern. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

Venc cotxe Renault 5 GTL, M-4623L per 125.000 ptes. Tel. 741388.

ENSENYANCES

Professora d'espanyol s'ofereix per fer classes a acadèmia o per fer classes a particulars. Tel. 721884.

Universitària fa classes de repàs, d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Cursos d'expressió corporal 1994. Grups d'adults els dilluns a les 18 hores. Grups de joves els dimarts a les 18 hores. Carrer Menorca, 6. 5.500 ptes al mes. Tel. 750041-713262.

Estudiant de Filologia catalana fa classes particulars d'EGB i BUP a 500 pessetes l'hora. Tel. 243742.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demanau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

EUROphoto
 BALEARES S.L.

- * Revelats de fotos en 1 hora
- * Pòsters i ampliacions
- * Duratrans
- * Fotos d'estiu
- * Fotos de carnet i passaport
- * Venda de càmeres i accessoris

C/ Perla 2 i Berlín, 2
 07600 s'Arenal de Mallorca
 Tlfs. 49 13 04 - 49 13 14. Fax 491317

NO EMPRENYIS

EL MEU POBLE

Genocidi contra la nació catalana (IV)

(Textos que ho demostren)

Extret del llibre de Josep Benet Catalunya Sota el franquisme

Prohibició, a Barcelona i a nombroses poblacions catalanes, de ballar la sardana

A Barcelona i a nombroses poblacions catalanes, les autoritats d'ocupació prohibiren absolutament que fos ballada la tradicional dansa popular catalana, la sardana.

També van quedar prohibits els restants balls populars i tradicionals catalans, que ballaven els esbarts folklòrics. Més endavant, aquests balls van ésser permesos, sempre i quan en els programes dels esbarts folklòrics la majoria de les danses del programa fos de balls no catalans. El ball de la sardana havia estat denunciat sovint a la premsa i bibliografia franquista com a símbol de separatisme.

Prohibició dels Jocs Florals de Barcelona

Els Jocs Florals de Barcelona, la festa de la poesia catalana, que, des de l'any 1859, se celebraven cada any a Barcelona, el primer diumenge del mes de maig, també van ésser prohibits pels vencedors de la Guerra d'Espanya.

Hom no podia tanmateix qualificar seriosament de separatista una festa literària que havia estat presidida —com a mantenidor, per un Menéndez y Pelayo, i pel general francès Joffre— i de la qual havia estat nomenada Reina de la Festa, un any, fins i tot la reina mare d'Espanya, Maria Cristina.

Però ja hem vist anteriorment que el feixisme espanyol considerava com a acte separatista tota manifestació cultural expressada en llengua catalana.

Prohibició de l'himne nacional de Catalunya i de diverses cançons catalanes

Els ocupants prohibiren l'execució de l'himne nacional de Catalunya, *Els Segadors*, tant en la versió popular com en la versió moderna.

També prohibiren altres cançons catalanes, com l'*Himne de la Senyera*, cant amb el qual començaven llurs actuacions els orfeons, la sardana, *La Santa Espina*, *La Balanguera*, etc.

Prohibició de la senyera catalana

En ésser ocupada Catalunya per les tropes del general Franco, les noves autoritats d'ocupació van prohibir totalment l'exhibició de la bandera catalana, que fins aleshores havia estat la bandera oficial de Catalunya. Per tant, van obligar a retirar-la de tots els centres oficials i privats. I la seva exhibició i possessió van ésser sancionats severament.

El president de la Generalitat, Lluís Companys i Jover, condemnat a mort

"FALLAMOS: Que debemos condenar y condenamos al ex-Presidente del Gobierno disuelto de la Generalidad, Luis Companys Jover, como responsable en concepto de autor por adhesión en el expresado delito de rebelión militar, a la pena de muerte con acceso a las legales en caso de indulto i expresa reserva en acciones civiles o responsabilidades en igual clase en cuantía determinada, de lo que, por nuestra sentencia juzgando pronunciamos, mandamos y firmamos.

"Firmado: Manuel González González; Gonzalo Calvo Conejo; Federico García Ribero; Fernando Giménez Sáez; Rafael Latorre Rodas; José Irigoyen Torres."

Lluís Companys i Jover va ésser afusellat, al mateix castell de Montjuic, l'endemà de celebrat el consell de guerra, dia 15 d'octubre, a dos quarts de set del matí. Morí amb la mateixa serenitat i dignitat amb què s'havia comportat durant el consell de guerra. Les seves darreres paraules van ésser: "Visca Catalunya!"

La premsa i la ràdio de l'Espanya franquista van silenciar aquesta execució.

El president Nehru, que havia conegut Companys durant una seva estada a Barcelona, uns quants anys després, quan ja era president de l'Índia independent, havia de declarar: "El que van fer amb el president de la Generalitat, Lluís Companys, és un dels crims més monstruosos que registra la història de la humanitat".

L'il·lustre professor republicà espanyol Luis Jiménez de Asúa, pocs dies després de l'afusellament, escrivia a un diari de Buenos Aires aquests mots: "Así, como un hombre, nada menos que como un hombre, habrá muerto ajusticiado sin justicia, en su Barcelona querida. Los que le han asesinado no se dan cuenta de que acaban de hacer un héroe de las libertades catalanas: un mártir, sobre quien pronto se alzará la leyenda. Y los héroes y mártires legendarios son terriblemente peligrosos para los verdugos."

Lluís Nicolau d'Olwer, des de l'exili, comentava: "...de tota la trajectòria de Lluís Companys una sola imatge, punyent, inesborrable, restarà a la memòria del nostre poble: la d'un home que a frec de la seixantena, grisos els cabells, brillants els ulls, que no s'ha deixat embenar, descalç per tal d'aferrar els peus a la terra pairal, cau afusellat a Montjuic cridant —com un darrer clam d'amor, d'esperança i de fe— Visca Catalunya!"

Estada a Barcelona i homenatge oficial franquista a Heinrich Himmler

Vuit dies després de l'afusellament del president Lluís Companys, al Castell de Montjuic, de Barcelona, arribava a aquesta ciutat, en viatge oficial, Heinrich Himmler, el qual era rebut solemnement per les autoritats militars i civils franquistes.

El diari *La Vanguardia Española* anunciava la seva arribada a primera plana i publicava unes fotografies del personatge amb els titulars següents: "Hoy llega a Barcelona el ilustre reichführer de la policía alemana, Heinrich Himmler, a quien nuestra ciudad expresa su cordial bienvenida."

A més, publicava un article que titulava "Himmler o la paz interior de Alemania", en el qual exaltava la seva obra policíaca.

El diari falangista *Solidaridad Nacional* també anunciava l'arribada de Himmler a Barcelona amb una fotografia del personatge a primera plana. I, a més, li dedicava un article editorial en què, entre altres coses, deia: "Heinrich Himmler, uno de los más íntimos colaboradores de Adolfo Hitler, será hoy y mañana huésped de honor de Barcelona. Himmler acaba de cumplir 40 años. Excelentes dotes de organización, espíritu tenaz y conciencia de responsabilidad son los rasgos que caracterizan la vida de este fiel colaborador del Führer desde los días inciertos en que el Nacionalismo irrumpió en la vida pública de Alemania."

L'article editorial acabava saludant Himmler i proposant-lo com a exemple a la joventut espanyola: "Sea bienvenido a Barcelona el camarada Himmler, en quien queremos ver hoy al magnífico luchador juvenil de quien tanto puede aprender la generación espanyola de hoy".

És interessant remarcar que, en la visita que Himmler va fer al Monestir de Montserrat, els pares abats del Monestir, Dom Antoni Ma. Marcet i Dom Aureli Ma. Escarré es van negar a rebre'l.

Els catalans continuen essent denunciats com a jueus

Com en tots els estats totalitaris, també a l'Espanya franquista tingué lloc la campanya contra els jueus. Hem vist en un capítol anterior que durant la guerra d'Espanya, els catalans eren presentats, despectivament, com a "judeo-catalanes". Acabada

aquella guerra, la campanya contra el "judaísmo" continuarà. El mateix general Franco s'hi sumava quan intentava justificar, davant el poble espanyol, la campanya d'anihilació dels jueus que els nazis havien iniciat a Alemanya. En la seva al·locució de final d'any de 1939 deia així: "Ahora comprenderéis los motivos que han llevado a ciertas naciones a combatir y a alejar de sus actividades a aquellas razas en que la codicia i el interés es el estigma que las caracteriza, ya que su predominio en la sociedad es causa de perturbación y de peligro para el logro de su destino histórico."

"Nosotros, que por la gracia de Dios y por la clara visión de los Reyes Católicos hace siglos que nos liberamos de tan pesada carga, no podemos permanecer indiferentes ante esa nueva floración de espíritus codiciosos y egoístas, tan apegados a los bienes terrestres, que con más gusto sacrifican los hijos que sus turbios intereses."

El mateix general Franco, amb motiu de celebrar-se el dia de la Victòria el 19 de maig de 1939, tornava a utilitzar el recurs antisemita: "No nos hagamos ilusiones: el espíritu judaico que permitía la alianza del gran capital con el marxismo, que sabe tanto de pacto con la revolución española, no se extirpa en un día, y aletea en el fondo de muchas conciencias."

Tanmateix, el general Franco, quan els seus amics nazi-feixistes començaren a perdre la guerra mundial que havien desencadenat, canvià d'actitud i cessà les seves declaracions antisemites.

Altres personatges franquistes, com José Luis de Arrese, utilitzaven també el recurs antisemita. Així escrivia: "Carlos Marx, judío, y por lo tanto hambriento de poder i lleno de odio contra la Civilización Cristiana, no sintió ningún amor por el pueblo (...)"

I també: "Pero antes de seguir adelante veamos una pregunta que nos aclarará todo: ¿Quiénes son los patriarcas del internacionalismo? Marx, Lenin (nota: Lenin, aunque judaizante, hijo de judía y "casado" con la judía Kruskala, de raza tártara. Así vino a ser el comunismo unión de la horda i el judaísmo) Trotski. Todos sin patria; judíos todos..."

La propaganda contra Catalunya i la catalanitat no cessava en l'Espanya franquista. Així, pel febrer de 1943, el director del diari de Barcelona *El Correo Catalán*, conegut per la seva mentalitat reaccionària, d'ultradreta, fent al·lusió a la famosa frase de Calvo Sotelo, declarava: "Yo no prefiero una España roja a una España rota, porque igualmente aborrezco una y otra hipótesis: pero me parecen los separatistas bastante más perversos que los mismísimos rojos".

Prohibició oficial d'emprar la llengua catalana en la vida religiosa catòlica de Catalunya

La persecució contra l'ús de la llengua catalana per les autoritats d'ocupació de Catalunya no es deturà davant les portes dels temples. Les noves autoritats franquistes aplicaren també a la vida religiosa catalana la prohibició que el ministre d'Ordre Públic del govern de Burgos, el general Severiano Martínez Anido, havia dictat per tot el territori ocupat pels franquistes. Així doncs, fou prohibit d'utilitzar l'idioma català a l'ensenyament del catecisme, a la predicació, a la pregària col·lectiva i a tota mena d'actes del culte catòlic.

Com a antecedent d'aquesta persecució a Catalunya, cal tenir en compte el fet que anteriorment les autoritats franquistes, en ésser ocupat el territori d'Euskadi, havien prohibit que l'idioma del poble basc fos utilitzat en la vida religiosa d'aquell país.

Existeixen nombrosos documents que proven aquesta prohibició. A continuació en transcrivim un de ben explícit:

Genocidi contra la nació catalana

"Comandancia Militar.

"Azpeitia Azcoita.

"Habiéndonos enterado de que el domingo pasado, en la función celebrada a la basílica del monasterio de Loyola por V. leyó en público después de la bendición del Santísimo Sacramento, las preces o jaculatoria en vascuence, y teniendo dispuesto por esta comandancia militar que todos los rezos y oraciones i sermones, sean en castellano, faltando por lo tanto a las órdenes en este sentido, he tenido por conveniente imponerle una multa de 500 pesetas, que hará efectiva en la junta carlista de guerra de esta villa, y en el plazo de cuarenta y ocho horas."

"Nota de la Vicaría General de la Diócesis de Barcelona a los rectores de las iglesias a fin de que no se use en los actos de culto otra lengua vernácula (sic) que la española

"A los reverendos rectores de las iglesias.

"Accediendo gustosamente a las indicaciones que nos han sido hechas per las dignísimas Autoridades de esta Provincia, rogamos a los reverendos rectores de iglesias, en la seguridad de que nuestro ruego será devotamente atendido, que en los actos de culto público que se celebren en sus respectivos templos no se use otra lengua vernácula (sic) que la lengua española.

"El Vicario General, José M. Torrent, C.O.

Barcelona, 2 de marzo de 1939."

Ordres semblants foren donades a totes les altres diòcesis catalanes, bé que, segons sembla, no sempre de forma impresa i pública.

Com a conseqüència d'aquesta ordre de les autoritats d'ocupació, acatada sense protesta per les autoritats eclesiàstiques del moment, la llengua catalana, que fins aleshores havia estat la llengua normal i habitual en la vida religiosa de Catalunya, era foragitada i substituïda per l'idioma dels vencedors de la guerra d'Espanya. Per tant,

a) quedava prohibit l'ús de la llengua catalana en tots els actes de culte en què era emprada la llengua del poble, àdhuc en les pregàries col·lectives de tradició popular, com rosaris, novenes, etc;

b) quedava prohibida la predicació en llengua catalana a Catalunya;

c) quedava prohibit l'ensenyament del catecisme als infants, en llengua catalana, tant a les escoles públiques i privades com als temples i a les rectories;

d) cap dels centenars de publicacions periòdiques religioses, setmanals, quinzenals, mensuals, que en llengua catalana eren publicades a Catalunya abans de començar la guerra d'Espanya, no era autoritzada a reparèixer. Tampoc no era autoritzat cap nou periòdic religiós escrit en llengua catalana. Si algun periòdic religiós anterior a la guerra, escrit en llengua catalana, s'atreu a reparèixer fou immediatament confiscada l'edició i ordenat que sortís en llengua castellana;

e) quedava prohibida absolutament l'edició d'estampes i medalles amb escrits en llengua catalana;

f) quedava prohibida absolutament l'edició i reedició de llibres religiosos —àdhuc de pregària— en llengua catalana. L'editorial catalana més important, dedicada a la publicació de llibres religiosos escrits en llengua catalana, es veié obligada a canviar la seva denominació "Foment de Pietat" pel non d'"Editorial Balmes" i dedicar-se exclusivament a l'edició de llibres, opuscles i estampes en la llengua dels vencedors de la guerra d'Espanya;

g) en totes les associacions catòliques quedava prohibit que emprassin la llengua catalana en llurs actes públics i privats;

h) finalment, els nous bisbes que es nomenarien per a les diòcesis catalanes serien tots de procedència i llengua castellana. (continuarà)

La carta de l'acadèmia, un nou impuls l'independentisme

Ara fa un mes que la Real Academia Española de la Lengua, per mitjà del seu director Fernando Lázaro Carreter, va enviar la carta sobre la promoció del castellà al president d'Espanya, Felipe González. Tenint en compte que encara avui es manifesten postures i opinions des de diverses entitats sobre aquesta qüestió, i amb la perspectiva que pot donar el temps que ha transcorregut, voldria expressar la valoració que en feim a Esquerra Republicana de Catalunya.

Des del moment que coneguérem el contingut de la carta, a ERC ens reafirmàrem en el convenciment que la independència dels Països Catalans és un procés indeturable i que va vent en popa. Creim sincerament que cada vegada que la persecució practicada pels colonitzadors espanyols contra la llengua catalana ha estat marcada per la mà de ferro, però amb guants de seda, o sia, el famós que se consiga el efecto sin que se note el cuidado, ens han fet molt de mal. En canvi, quan la persecució ha estat descarada, el nostre poble —com qualsevol poble— acaba rebel·lant-se contra l'ocupant foraster. Mentre el colonialisme espanyol va emprar el gonellisme per anar contra la nostra llengua, la cosa ens va anar malament. Ara, però, ja no n'hi ha prou amb el gonellisme i des de Madrid han hagut de treure el Sancristo gros de la Real Academia.

Amb això, mirau per on, estam d'acord amb unes recents declaracions de Camilo José Cela realitzades al diari Avui (15-XI-94): "Vaig dir un dia a uns amics catalans que a Catalunya havien de fer dues estàtues: una al general Franco i una altra a Galinsoga. Són els que van vivificar el català, i ho dic, evidentment, com a paradoxa. Tots els homes que estaven al servei de propaganda de Franco, Laín Entralgo, Ridruejo, Tovar, etcètera, em van explicar que van entrar a Barcelona amb X camions de propaganda franquista, això sí, en català. I no sé quin general va fer cremar tots aquells papers. Per tant, com que els catalans no van poder ser franquistes en català, es van fer antifranquistes, cosa que és de sentit comú. Així, com li deia, portant les coses a l'extrem, els qui van vivificar la llengua de vostès no van ser els poetes medievals ni Tirant lo Blanc, van ser Galinsoga i Franco, que es pensaven que parlar català era un delict de lesa pàtria o no sé què" (Luis de Galinsoga va ésser aquell foraster director de La Vanguardia que l'any 1960 va provocar un fenomenal escàndol que va acabar amb la seva expulsió de Catalunya quan va afirmar dins una església: "Los catalanes son una mierda").

Davant cartes com la de Lázaro Carreter, manifestes com el de Valladolid, declaracions com les d'Aznar, Anguita, Gala o Ramón Mendoza, tertúlies com La linterna de la COPE, programes de televisió com Este país necesita un repaso de Tele 5, portades com les de l'ABC, etc., creim que no s'ha de caure mai en el desànim ni en la frustració. Ben al contrari. Cada atac espanyol contra la llengua catalana s'ha de veure com un impuls formidable per a l'independentisme. I tot això per una qüestió ben bona d'explicar com és que la consciència nacional desperta, arrela i es consolida fonamentalment a partir de l'agressió exterior, com més brutal i descarada millor.

Analitzem ara breument la proposta de la Real Academia Española, una institució que com bé ha recordat Josep Me Espinàs, va ésser fundada l'any 1714 pel borbó Felip V, el mateix botxí que per dret de conquesta i manu militari ens va imposar el Decreto de Nueva Planta. Anem a pams. La carta de Lázaro Carreter és una barbaritat perquè, entre d'altres coses, suposa (punt cinquè de la carta) una reculada cap a la persecució oberta del franquisme, quan els mallorquins teníem prohibit, per exemple, escriure els noms dels nostres pobles i topònims, i en comptes d'escriure Sa Pobla o Santa Margalida ens obligaven a escriure en foraster La Puebla o Santa Margarita. En el punt sisè, l'agressió forastera ja fa pardal allà on diu que les emissores de ràdio i de TV han d'emetre preferentment en foraster. La gràcia d'això és que ens impedeixen ésser espanyols veient TV3 i els partits del Mallorca o del Barça en català, amb la qual cosa i per sentit comú, com deia Cela, aconseguiran que tothom es faci independentista i voti ERC.

A la carta de Lázaro Carreter se li pot treure molta punta. Per exemple, el moment de la seva publicació curiosament ha coincidit amb el moment d'espera que el Tribunal Constitucional dicti sentència sobre la immersió lingüística. En bona lògica, doncs, es pot interpretar aquesta carta com una forma de pressió de l'Acadèmia sobre els jutges espanyols. Apart d'això, segons la nostra opinió, aquesta carta té dos grans mèrits ja que

ha deixat totalment descol·locats i amb evidència dos sectors d'opinió. Primer, totes aquelles organitzacions amb "fama" de progres, liberals i humanistes com Izquierda Unida, per exemple, que reiteradament han acusat els mallorquins de xenòfobs. I segon, totes aquelles persones, començant pels catalans com Pere Gimferrer, Martí de Riquer, etc., que formen part de l'Acadèmia, i darrera d'ells tot un estol de gent que va des del president de la Generalitat, Jordi Pujol, que no fa molt va donar el Premi Blanquerna a Lázaro Carreter, i que concedeix una subvenció a l'Acadèmia, fins al conseller de Cultura del Govern Balear, Bartomeu Rotger, que va dir fa poc en una entrevista "català per un tub, no!" —català per un tub, no! Però foraster per un tub, sí!—, i n'Aina Moll, Roman Piña, etc. I ¿com interpretar el silenci del president Cañellas davant aquesta nova agressió contra el poble de les Balears i Pitiüses, sinó com una nova davallada de calçons d'aquest escolanet d'amèn a les ordres de Madrid?

La carta de la Real Academia Española de la Lengua, juntament amb les declaracions de Ramón Mendoza, Antonio Gala, Julio Anguita, Jesús Torbado, etc., tenen el gran mèrit de demostrar a les clares que el discurs de la España de las Autonomias i de voler fer encaixar els Països Catalans dins Espanya no du enlloc i és un carreró sense sortida. I això no perquè ho diguem des d'ERC, sinó perquè són els propis espanyols els qui per majoria abrumadora ens marquen el camí a seguir: la independència. Ha de quedar clar d'una vegada per sempre que són els propis espanyols els qui ens mostren el portal i ens foten la porta pels morros expulsant-nos d'Espanya! Que després de vint anys de la mort del dictador Franco, encara ens haguem de trobar amb fets com aquesta carteta de la Real Academia Española de la Lengua, hauria de fer obrir els ulls a les mentalitats més crèdules i entabanades com la d'Aina Moll. En qualsevol cas, la contraofensiva catalana contra l'agressió de Madrid no s'ha fet esperar: comunicats de condemna, mobilització de la societat civil, declaracions de rebuig i el que és més important: l'anunci d'una àmplia plataforma unitària per respondre a l'atac. Francament som de l'opinió que estam el el bon camí de l'alliberament nacional, que vendrà sens dubte per mitjans pacífics i democràtics com la fruita madura que cau de l'arbre. Sense més ni pus, no fa gaire 104 intel·lectuals van signar un manifest a favor de la sobirania i la independència. I és que és clar, amb l'ajuda inestimable de persones com Lázaro Carreter, que ens fan la feina bruta d'aplanar el camí, el triomf està assegurat.

Josep Palou
President d'ERC -
Illes Balears i Pitiüses

Catalans apallissant al dimoni d'espanya.

L'ESTEL
de Mallorca
El diari dels mallorquins

Lapidem les monges?

● Em fan riure. Tota aquesta gent que es pensa estar en possessió de la veritat política, cultural, econòmica, és ridícula. Els francesos, xovinistes matanacions, com els espanyols i els anglesos i els italians i els americans que es fiquen a tot arreu i assassinen la diversitat amb l'estúpid argument de la Llibertat. Oh, sí, Llibertat Sagrada per fer el que ells han marcat que ha de ser la Llibertat. Com aquesta estúpida polèmica del xador, que no deixen portar-lo a les nenes islàmiques de les escoles franceses perquè, diuen, és una imposició fonamentalista que les denigra.

Molt bé: i les monges? Lapidarem les que portin hàbit perquè és propaganda i un símbol d'identitat que vulnera la llibertat de creença i de pensament? I les jaquetes texanes dels heavies. I la barretina dels avis de muntanya, i els pins d'en Jordi Pujol, i les plomes dels indis amazònics, i el vestit dels executius, i els uniformes militars, i la faldilla, i el pijama per anar a dormir. Fora, fora qualsevol signe de diferència.

Noteu ara l'estupidesa dels arguments francesos? És la mateixa de les «conferències» que decideixen que les dones del Tercer Món han de fer-s'ho amb condó. Quina ment preclara ha decidit que s'ha d'obligar la gent a lluitar per una Llibertat que vol dir no portar xador ni tenir deu fills? No us recorden aquells que no ens deixaven parlar català

perquè era inferior?

Ja ho veuran elles soles, si el xador les denigra. No necessiten que els expliquin el Bé i el Mal sinó poder Discernir què vol dir Cultura i Tenir Temps per Pensar, gràcies a les millores econòmiques i l'exemple que nosaltres

els poguem donar. Com passà amb les meves àvies. Elles decidiren lluitar per la seva Llibertat, i no una colla de senyors encorbatats que res saben de parir ni de seduir.

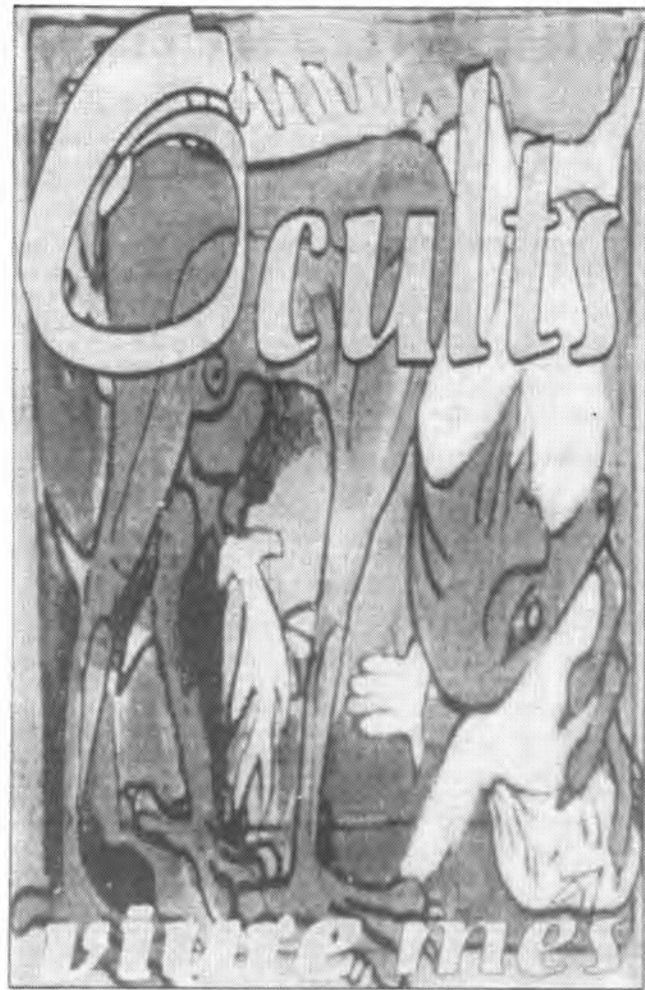
Comprenc aquesta voluntat «missionera». Tots hi hem caigut. Però és antinatural. I nosaltres ho podem escampar: som el país dels anarquistes i del «ja t'ho faràs». Reneguem de les imposicions perquè les hem patit. Deixem ballar flamenc a les places i anar a escola amb xador. Només així la gent que tenim a casa se'ns acosta, sense que els ho manem, i integra allò de bo que ens descobreix. També a la inversa. Ha passat des de les invasions indoeuropees. I ens ha enfortit. El fonamentalisme – castellà, islàmic, feixista o marxista – desapareix quan no hi ha enemic. Cal ser subtils.

Per la meua banda, em bull la sang quan els novinguts no accepten el meu poble. Però és música a l'oida sentir els marrecs musulmans que juguen jocs musulmans en català. Adoro el gaspatxo i ells el pa amb tomàquet. I converteixo les bufandes en xadors perquè m'agrada el misteri d'amagar els llavis carnosos que són sempre seducció. Ningú no m'hi obliga. No ha sigut necessari que vingués un déu mascle amb taules de sang per decidir què és per a mi Llibertat.

Mercè MOLIST
Periodista i escriptora

- «Quina ment preclara ha decidit que s'ha d'obligar la gent a lluitar per una Llibertat que vol dir no portar xador i no tenir deu fills?»

«Viure més»: nou disc dels Ocults

Acaba de sortir el cinquè disc dels Ocults. Es titula *Viure més* i consta de deu temes, tots amb lletra i música d'en Toni Nicolau, a excepció de "Dibuix de sal", escrit per na Mònica Fuster. El tema "Ai quina alegria", va comptar amb l'acollaboració d'en Tomeu Peña.

Segons en Toni Nicolau, *Viure més* suposa una línia de continuïtat respecte als seus dos discs anteriors, que van en un canvi progressiu del rock més dur al més genuí folk de la Mediterrània.

Aquest treball, que ha sortit en forma de cassette i compact, és el cinquè disc d'aquest grup manacorí. L'any 1987 va sortir *Ocultos*, l'any 1990 *Pa amb Oli Nacional* amb el seu famós *Barco de Rejilla*, l'any 1991, *Mallorca sempre*, i el 1993 *A contravent*.

La producció va córrer a càrrec de Reyes R. Torino, d'Al-leluia Records, i l'enregistrament fou als Estudis Trama, de Badalona.

Amb motiu del desè aniversari de la creació del grup, Ocults no descarta la possibilitat de treure un nou disc, enguany mateix, que reculli els temes més populars de la seva carrera, a més d'algun tema inèdit.

La portada de *Viure més* és original de Mònica Fuster, una ciutadana que estudia Belles Arts a Barcelona. La presentació del disc a Mallorca serà el proper més de febrer, encara que no se sap a on ni quan.

Formen el grup Ocults, que per cert ja tenen un club de fans a Catalunya, Toni Nicolau (veu i guitarra), Jaume Nicolau (baix i veu), Àngels Cases (saxo) Biel Ferrer (bateria) i Carles Grimalt (guitarra, piano i veu). **Redacció**

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

Nacionalisme espanyol vs llengua catalana

La incompatibilitat entre els conceptes "catalanitat" i "espanyolitat" es manifesta cada cop més clarament. Sense anar gaire enfora, hom pot comprovar el poc encaix que tenim dins la "Constitució" del 78, la qual ja comença marcant diferències importants de categoria entre els ciutadans que xerren foraster dels que parlem català, aranès, basc, bable, aragonès, galaicoportuguès, etc. I tot això sense fer esment de l'ofensiva anticatalana que certs mitjans de comunicació com l'ABC, *El Mundo* o cadena COPE i determinats polítics com n'Anguita o n'Aznar - passant pels Antonios Gala, els Mendozas i la "parida" d'En Lázaro Carretero - ens vénen obsequiant sense pietat.

Ara bé, som del parer que malmenades tan brusques com les que presenciam i patim no ens han de preocupar excessivament -jo, fins i

tot, pens que n'hauríem d'estar agraïts-. Ben pensat, no fan altra cosa que despertar les consciències adormides del nostre poble amb el consegüent increment de l'independentisme que això comporta.

Més preocupants, diria jo, són les maniobres que, "mañosamente", els nostres governants duen a terme de manera "que se consiga el efecto sin que se note el cuidado". Ells mateixos saben que no hi ha millor manera de menar el català a l'extinció que rentant-se les mans. O sia, no fer res!. Saben, també, que abandonant el català a la inèrcia social que arrossegam ja d'enrera, quan aquesta és favorable a l'ús del castellà, la substitució lingüística està assegurada -recordem de passada amb quina mala bava el Sr. Cerdó sempre ha parlat de "Cultura en Libertad" i de com Na Rosa

Estaràs va dir que "la lengua catalana debe aprenderse de una forma racional" (Última Hora 3-10-93). Ben tenguda ha estat, doncs, la realitat sociolingüística amunt descrita a l'hora de redactar-se la famosa ordre que dona total llibertat -altra vegada aquest mot- al centres d'ensenyament en la tria de llengua, sense establir-se uns mínims obligatoris de matèries en català que en garanteixin la seva incorporació progressiva dins l'àmbit educatiu.

Molt intel·ligents, per tant, el Conseller Rotger i el Govern del PP. Una planificació perfecta i -qui ho hauria dit?- harmoniosament coherent amb les instruccions del "Consejo de Castilla" i l'esperit del "Decreto de Nueva Pianta".

A. Martiàñez

ENQUESTA

Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. És just, això? Que ens estimen gaire, aquests que comanden? Que no hauríem de votar partits mallorquins que ens defensin i defensin les nostres coses?

Pau Gomila (Sabons Gil). Això és una vergonya! Nosaltres també tenim det a viure. Hem de votar UM o PSM perquè aquests que comanden ara no ens estimen gens.

Maria-Llum Hernández (De Tot). És molt injust. El PP i el PSOE són partits espanyols i miren per Espanya. Hem de votar UM i ERC, que miren per Mallorca.

Joan Blanes (bar Pentagona, Mancor). Molt mal fet. Demostren que no ens estimen, aquests que comanden. Hem de votar UM o PSM.

Clients Bar Cas Català. És ben injust! Hem de lluitar per la nostra llengua! Aquests del PP i del PSOE no nos estimen. Hem de votar ERC.

Maria Dolors Calvente (Can Font). Injust! Molt injust! No gens ens estimen aquests del PP i del PSOE que comanden. Hem de votar PSM.

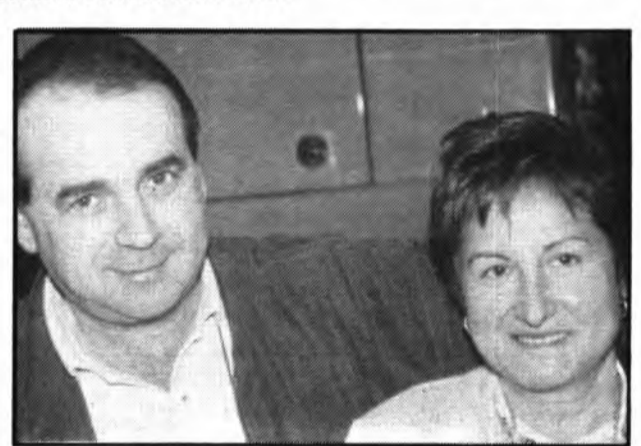
Bartomeu Mas (bar Ponent). No és just. A aquest pas ens adonarem que els qui comanden no estimen la nostra llengua. Hem de votar els nostres. Els partits mallorquins.

Joan Estarelles (electricista). No és just. Aquests del PP i del PSOE que comanden no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins republicans.

Cristina Peris (Elèctrica Colom). No és just. El Govern Balear fa qualque cosa per la llengua mallorquina, però podria-ne fer més.

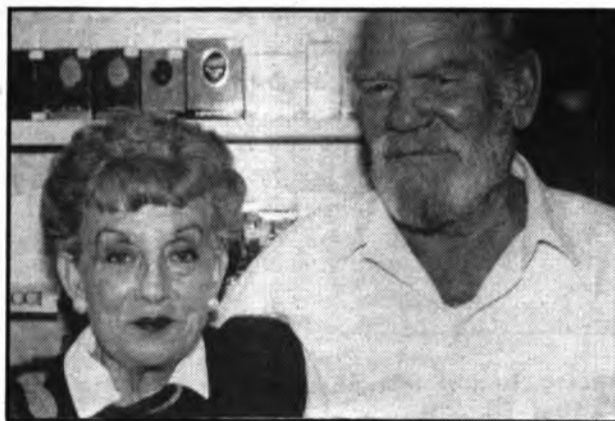
Matrimoni Carbonell-Ramis (rentador Winsor). És clar que no és just. Aquests del PP i del PSOE estimen la seva butxaca. Hem de votar el PSM, un partit que ajuda els mallorquins.

Maria Barceló (adrogue- ra). No, no és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Ens convé votar partits mallorquins. UM, PSM o ERC.

Joan Femenies (carnis- ser). Al manco el 70% dels mitjans de comunicació han d'esser en mallorquí. Aquests del PP i del PSOE no ho veuen així. Hem de votar UM, que és un partit mallorquí.

Matrimoni Bech-Valleriola (Perfumeria). Injust. No gens ens estimen aquests del PP i del PSOE que comanden. Hem de votar UM.

Auxiliars de l'apotecaria Murillo. No és just. Els mallorquins i els forasters haurien d'estar a la mateixa altura en mitjans de comunicació. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins.

Margalida Alameda (forn Mestre). No, no és gens just. No, fillet, no ens estimen gens aquests que comanden. Jo ja no vot a ningú ni crec en ningú.

Joan Jaume (bar Can Vic). Això és una vergonya! Aquests del PP i del PSOE no ens estimen gens. Hem de votar la UM de na Maria Antònia Munar.

Jaume Fletxes i Joan Calafell (Restaurant Ja). És injust. Barco de rejilla a aquests del PP i del PSOE. Hem de votar UM.

Maria Fonollar (Rentaduria Cala Nova). Totalment injust. No gens ens estimen aquests del PP i del PSOE que comanden. Vivim a Mallorca i hem de votar partits mallorquins. UM és el meu partit.

ENQUESTA

Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. És just, això? Que ens estimen gaire, aquests que comanden? Que no hauríem de votar partits mallorquins que ens defensin i defensin les nostres coses?

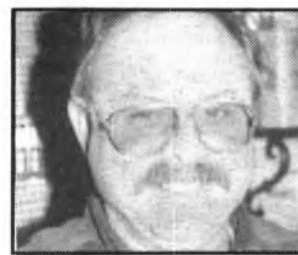
Enric Pallarès (botiguer). No és just. No gens ens estimen aquests del PP i del PSOE que comanden. Hem de votar partits mallorquins.

Carme Duc (florista). No és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar els mallorquins d'ERC, PSM o UM.

Carles Oliver (aeromodelisme). Injust. No pareix que estiguem a Mallorca. No gens ens estimem, aquests que comanden. Hem de votar partits mallorquins.

Cesáreo Linares (bar Cordobés). Això és una manca de respecte a un poble que té llengua pròpia. Si aquests del PP i del PSOE estimassin la llengua mallorquina, farien alguna cosa per conservar-la, però no fan res. Ens hem d'organitzar i votar partits mallorquins. ERC, UM i PSM són els partits que hem de votar. Jo sóc català i sempre vot UM.

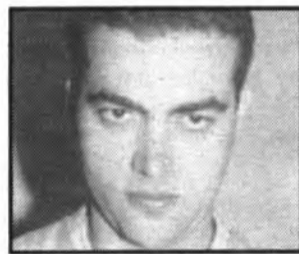
Joan Sansó (bar Box-Office). Això és injust. Aquests del PSOE no defensen la llengua dels mallorquins. Hem de votar partits mallorquins.

Agnès Sans (Woman). Injust. No gens ens estimen aquests del PP i del PSOE que comanden. Hem de votar els mallorquins d'UM, que estimen Mallorca.

Eulàlia Jover (Arc de Sant Martí). Mal fet, Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins.

Miquel Àngel Camps (perruquer de cans). No és just. Aquests del PP no estimen la nostra llengua. Hem de votar PSM.

José Vidal (bar Tropical) *Injusto. Estos del PP i del PSOE no convienen a los intereses de Mallorca. Entre todos hemos de hacer un partido mallorquín fuerte y votarlo. Unión Mallorquina puede ser este partido.*

Jacinto Diaz (Can Pèrico). *Injusto. Tendría que haber el mismo trato para los mallorquines que para los forasteros. Estos del PP no apoyan la lengua mallorquina. Hemos de ser mas nacionalistas i votar partidos mallorquines.*

Maria Llobera (botiga de davant cal rei). Els mallorquins hem d'esser els primers a Mallorca i som els darrers en tot. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen gens ni mica. Hem de votar UM.

Hèctor Forciatti (lloguer de cotxes). Totalment injust! No gaire ens estimen, aquests del PP. Hem de votar UM.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom:

Carrer:

..... D.P.

Població: Tel.:

M'interessa una subscripció:

ANUAL 3.000 PTS.

Rebut domiciliari a un banc

Banc:

Direcció:

N.º entitat: N.º suc.:

Compte n.º:

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s' Arenal de Mallorca

Francisca Ginard i Maria Balaguer (Can Bono). No, no és just. No, aquests que comanden no estimen la nostra llengua. Hem de votar UM.

Jaume Simonet (Gènova). Això és molt injust. Aquests del PP i del PSOE no fan res per a nosaltres. Hem de votar ERC.

María Velasco (perfumeria Mari). *No es justo. Todos somos hijos de Dios. A estas alturas... No hay derecho a eso! No, ni el PP ni el PSOE respetan la lengua mallorquina. Tenemos que votar partidos mallorquines porque estamos aquí. UM, PSM i ERC defenderán lo nuestro.*

Bernat Folch (bar Bernardo's). Això és totalment injust! De cada dia anam a menys! Això és una agressió a Mallorca, a la nostra terra. Aquests del PP no estimen Mallorca. Estimen la seva butxaca. Hem de votar UM.

Joan Bennàsser (perruquer). Jo som molt mallorquí i trob que això no està bé. Aquests que comanden han de potenciar els mitjans de comunicació en la nostra llengua.

Miquel Àngel Caimari (estanquer). No, no és just. Ni el PP ni el PSOE ens estimen. Hem de votar ERC, PSM o UM; partits mallorquins.

Carme Oliver (Interlar). Injust. Aquests que comanden només miren per ells. Hem de votar UM.